

Załącznik 2.

1. Platforma Obywatelska
2. Polska Jest Najważniejsza
3. Polskie Stronnictwo Ludowe
4. Prawo i Sprawiedliwość
5. Ruch Palikota
6. Sojusz Lewicy Demokratycznej

Platforma Obywatelska

Łączny szacunkowy wpływ na finanse publiczne w latach 2012-2015, w warunkach cen i PKB z 2011 roku w mld zł

Na zielono propozycje, które poprawiają sytuację finansów publicznych, na czerwono propozycje które pogarszają sytuację finansów publicznych

Świetliki, Astrobazy, Koperniki

„(...) Zbudujemy sieć „Astrobaz”, czyli małych obserwatoriów nieba. Każda „Astrobaza” zostanie wyposażona w teleskop oraz stanowiska komputerowe.(...)”

Budowa „Astrobaz” - program wyborczy PO nie precyzuje ile „Astrobaz” zostanie wybudowanych. Wg obecnych planów tylko w woj. kujawsko-pomorskim ma powstać 14 takich obiektów, a koszt jednego z już wybudowanych obiektu nie przekroczył 300 tys. zł¹. Zakładając, że w ramach realizacji obietnicy celem PO będzie stworzenie 15 „Astrobaz” w każdym z pozostałych piętnastu województw i koszt ich budowy również nie przekroczy 300 tys. zł, to koszt realizacji tej obietnicy wyniesie **ok. 72 mln zł**. Część inwestycji pokryją zapewne środki z UE – przy finansowaniu na poziomie 50 proc. trzeba będzie dołożyć **ok. 36 mln zł**. Do tego dochodzą oczywiście koszty funkcjonowania i utrzymania tych obiektów.

Źródło: szacunki własne FOR na podstawie informacji z Onet.pl

< 0,1

¹ <http://wiadomosci.onet.pl/kraj/po-orlikach-nowy-pomysl-tuska-astro-bazy,1,4405342,wiadomosc.html>

„(...)Na wzór Orlików stworzymy ogólnokrajową sieć 1 000 Świetlików, czyli lokalnych centrów rozwoju kapitału społecznego opartego na zaufaniu, kreatywności i współpracy. (...)”

Budowa Świetlików - w 2010 podczas przedstawiania programu budowy Świetlików przez Premiera koszt budowy jednego obiektu został oszacowany na 2 mln zł², co daje łącznie 2 mld zł za 1000 obiektów. Kwota ta z jednej strony może być niższa dzięki współfinansowaniu ze środków unijnych, z drugiej strony jednak już wybudowane obiekty będzie trzeba utrzymywać, co może generować znaczne koszty co roku. Dlatego w skali całej kadencji przyjęto łączny koszt **ok. 1 - 2 mld zł**.

Źródło: Szacunki własne FOR

1,0-2,0

„(...)W latach 2011–2015 razem z samorządami przeznaczymy 375 mln złotych na rozbudowę infrastruktury bibliotecznej, budowę nowych bibliotek, wyposażenie już istniejących bibliotek w dostęp do szerokopasmowego Internetu. Sprzęgniemy ten program z ideą budowy Świetlików. (...)”

Budowa bibliotek - zakładając, że połowa środków będzie pochodzić ze środków UE, po uwzględnieniu inflacji realizacja tej obietnicy będzie kosztować między **150 a 200 mln zł**. Należy pamiętać, że nowe placówki będą generować również dodatkowe koszty utrzymania.

Źródło: Szacunki własne FOR

0,1-0,2

„(...) W ramach programu „Koperniki” do 2020 roku stworzymy piętnaście regionalnych Centrów Nauki (...)”

Budowa 15 „Koperników” – koszt budowy Centrum Nauki „Kopernik” w Warszawie wyniósł ok. 370 mln zł, z czego 207 mln pochodziło ze środków UE³. Zakładając, że centra nauki w innych miastach wojewódzkich będą mniejsze, możemy przyjąć, że wkład własny do budowy każdego z obiektów wyniesie ok. 80 mln zł. W skali całego kraju budowa „Koperników” kosztować więc będzie ponad **1 mld zł**. Do tego należy doliczyć późniejsze koszty ich utrzymania.

Źródło: Szacunki własne FOR

1,0-1,5

² <http://www.rm24.pl/fakty/polska/news-juz-nie-orliki-teraz-swietliki,nId,308120>

³ http://www.tvnwarszawa.pl/archiwum/28415,1674721,0,1,wejdz_przed_innymi_do_centrum_nauki_kopernik,wiadomosc.html

Uczelnie i nauka

„(...)Najlepsi maturzyści już od pierwszego roku studiów będą otrzymywać stypendia naukowe na podstawie wyników matur. Taki system działa już w przypadku rządowego programu kierunków zamawianych. Na pozostałych kierunkach będzie funkcjonował od roku akademickiego 2012/2013. (...)”

Stypendia dla najlepszych studentów pierwszego roku - w latach 2005/06 średnia roczna wartość stypendium naukowego dla studenta wyniosła 2346 zł⁴. Dla uproszczenia możemy przyjąć założenie, że w nadchodzącej kadencji średnia wartość stypendiów będzie stała i wyniesie 2500 zł w skali roku. Raport GUS „Szkoły wyższe i ich finanse w 2009 r.” informuje, że w 2009 r. było 472,6 nowoprzyjętych studentów pierwszego roku. Zakładając, że zmiany wejdą w życie w roku akademickim 2012/13 oraz, że liczba studentów pierwszego roku będzie w nadchodzących latach maleć, koszt objęcia stypendiami 10 proc. najlepszych studentów w nadchodzącej kadencji wyniesie ok.**200 - 300 mln zł.**

Źródło: szacunki własne FOR na podstawie danych GUS

0,2-0,3

„(...)Już od 2012 roku zacznie funkcjonować zapisana w budżecie państwa dotacja projakościowa dla uczelni, w sumie 230 mln złotych. (...)”

Dotacja projakościowa dla uczelni - Zakładając, że realna wysokość dotacji projakościowej dla uczelni pozostanie na niezmiennym poziomie przez okres całej kadencji koszt realizacji tej obietnicy w latach 2012-2015 wyniesie **920 mln zł.**

Źródło: szacunki własne FOR na podstawie danych GUS

0,9

„(...)Systematycznie będziemy zwiększać budżety dwóch niezależnych agencji finansujących badania naukowe – Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. W 2015 roku każda z nich będzie dysponowała sumą co najmniej 1,5 mld złotych na granty naukowe dla konsorcjów naukowo-przemysłowych i naukowców. (...)”

⁴ Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce – „Rynek stypendiów w Polsce” http://www.filantropia.org.pl/files/file/rynek_stypendiow.pdf

Zwiększenie budżetu Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – w budżecie na 2012 r. budżety obu tych inwestycji mają wynieść ok. 1,8 mld zł. Stopniowe zwiększanie budżetów Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju do „co najmniej” 3 mld zł oznacza, że w nadchodzącej kadencji na ten cel będzie trzeba przeznaczyć dodatkowo ok. **2 mld zł**.

Źródło: Szacunki własne FOR

1,5-2,0

Przedszkola

„(...) Obejmiemy wszystkie dzieci w wieku 3 i 4 lat prawem do edukacji przedszkolnej. Dzięki częściowemu subwencjonowaniu przedszkoli z budżetu państwa uda nam się zapewnić w nich miejsce dla każdego dziecka. Samorządy nie będą pozostawione z tym zadaniem same. (...)”

Objęcie wszystkich 3- i 4-latków prawem do edukacji przedszkolnej - w roku szkolny 2009/10 ponad 170 tys. trzylatków oraz 215 tys. czterolatków (roczniki 2006 i 2005) objętych było wychowaniem przedszkolnym. To nieco ponad 50 proc. dzieci z tych roczników. Zakładając, że z obiecanego prawa do edukacji przedszkolnej będzie chciała skorzystać połowa z rodzin, których dzieci nie były do tej pory objęte taką edukacją, w roku szkolnym 2012/13 liczba dzieci w przedszkolach wzrośnie o ponad 180 tys. Przyjmując, że trzy i czterolatki będą kontynuować edukację przedszkolną oraz, że w kolejnych latach szkolnych dochodzić będą kolejne roczniki, w roku 2013/14 liczba dodatkowych dzieci w przedszkolach zwiększy się do ok. 260 tys., a w 2014/15 do ponad 330 tys. Z „Informacji o wynikach kontroli wychowania przedszkolnego” autorstwa NIK⁵ wynika, że miesięczny koszt pobytu jednego dziecka w przedszkolu (bez zakupów i wydatków inwestycyjnych) w latach 2008-2010 (I kwartał) wynosił średnio odpowiednio: 553,2 zł, 584,5 zł i 619,9 zł. Zakładając, że w nadchodzącej kadencji koszt ten będzie wynosił 620 zł oraz, że prawo do edukacji przedszkolnej będzie gwarantowało dzieciom objęcie taką edukacją przez okres 10 miesięcy w ciągu roku koszt realizacji takiej obietnicy wyniesie **ok. 4,8 mld zł** (nie wliczono kosztów konieczności budowy nowych placówek dla tak dużej liczby nowoprzyjętych przedszkolaków). PO nie precyzuje jakie będą źródła finansowania tej obietnicy, ale obiecuje częściowe subwencjonowanie z budżetu państwa. Będzie to także dodatkowe obciążenie dla budżetów samorządów.

Źródło: Szacunki FOR na podstawie danych GUS i NIK

4,0-5,0

⁵ Najwyższa Izba Kontroli, www.nik.gov.pl/plik/id,2799,vp,3531.pdf

Aktywizacja seniorów

„(...)W czasie kadencji radykalnie podniesiemy nakłady na aktywizację seniorów. W 2012 roku wzrosną one z około 10 mln złotych do 60 mln złotych, w 2013 roku do 85 mln złotych, a w 2014 roku do 110 mln złotych. (...)”

Podniesienie nakładów na aktywizację seniorów – zakładając, że nakłady wzrosną do 110 mln zł w 2014 roku i zostaną na takim poziomie w następnym roku, po uwzględnieniu inflacji łączny koszt realizacji tej obietnicy w trakcie całej kadencji wyniesie **ok. 300 mln zł**

Źródło: Szacunki własne FOR

0,3

Podwyżki w sferze budżetowej

„(...)Od 2013 roku, przez kolejne trzy lata, przeprowadzimy znaczące podwyżki wynagrodzeń kadry akademickiej. (...)”

Podwyżka wynagrodzeń kadry akademickiej – „znaczące” zwiększenie wynagrodzeń kadry akademickiej jest bardzo ogólnym pojęciem. Dlatego możemy przeanalizować trzy możliwe scenariusze – realny wzrost o 2,5, 5 i 7,5 proc. rocznie przez trzy lata. Z danych pochodzących z raportu GUS – „Szkoły wyższe i ich finanse w 2009 r.” wynika, że koszty wynagrodzeń w publicznych szkołach wyższych wyniosły ok. 9 mld zł, z czego koszty osobowe przekraczały 7,7 mld zł. Z kolei szacunki Związku Nauczycielstwa Polskiego pokazują, że wydatki na wynagrodzenia kadry akademickiej w roku 2012 wyniosą 9,35 mld zł⁶. Zakładając 2,5 proc. realny wzrost wynagrodzeń rocznie poczynając od 2013 r., to łączny koszt podwyżek w trakcie całej kadencji wyniesie 1,4 mld zł. W przypadku wzrostu realnie o 5 proc. rocznie, koszt realizacji obietnicy wyniesie ponad 2,9 mld zł. Ostatni z możliwych scenariuszy przewiduje wzrost wynagrodzeń realnie o 7,5 proc. rocznie, co będzie kosztować ponad 4,4 mld zł. Wartość ta jest zbliżona do kwoty zapisanej w „Projekcie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej”, który zakłada realny wzrost wydatków na płace w latach 2013-2015 wynoszący 5,2 mld zł. Po uwzględnieniu wyższych wpływów podatkowych i ze składek efekt netto dla finansów publicznych wyniesie między 1 a 3,6 mld zł.

Źródło: Szacunki własne FOR, projekt Ministerstwa Nauki

0,9-3,4

⁶ http://www.rszwin.znp.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=32:zapowied-wzrostu-wynagrodze-w-szkolnictwie-wyszym&catid=1:newsy

„(...) Płace sfery budżetowej, zamrożone ze względu na kryzys, zaczną ponownie rosnać. Podobnie jak konsekwentnie zwiększyliśmy płace nauczycieli, będziemy sukcesywnie podnosić wynagrodzenia innych ważnych społecznie grup zawodowych, zaczynając od nauczycieli akademickich i policjantów.(...)”

Podwyżka wynagrodzeń w policji - w 2011 r. na wynagrodzenia policji przeznaczano ok. 6,3 mld zł⁷. Analogicznie jak w przypadku nauczycieli akademickich można założyć 3 scenariusze, którym odpowiada realny wzrost płac o 2,5 proc., 5 proc. i 7,5 proc. w latach 2013-2015. Ich koszt w całej kadencji wyniósłby odpowiednio: 1 mld zł, 2 mld zł i 3 mld zł. Po uwzględnieniu podatków i daje to efekt netto dla finansów publicznych między 0,8 a 2,4 mld zł.

0,8-2,4

Źródło: Szacunki własne FOR, informacje Gazety Prawnej

Podwyżka wynagrodzeń w sferze budżetowej – nie jest precyzyjnie określone, kogo ma dotyczyć ta podwyżka ani ile ona wyniesie. Podobnie jak poprzednio przyjęto 3 scenariusze (roczny realny wzrost płac o 2,5 proc., 5 proc. i 7,5 proc. w latach 2013-2015).

- Jeżeli podwyżki mają dotyczyć państwowych jednostek budżetowych (gdzie płace w 2012 mają wynieść ponad 26 mld zł) będzie to odpowiednio łącznie w latach 2013-2015 kosztować 4,1 mld zł, 8,3 mld zł lub 12,7 mld zł.
- Jeżeli podwyżki mają dotyczyć płac w całym sektorze centralnym (gdzie wg Eurostatu płace w 2010 wyniosły: 57,4 mld zł) będzie to odpowiednio łącznie w latach 2013-2015 kosztować 9,1 mld zł, 18,4 mld zł lub 28,1 mld zł.
- Jeżeli podwyżki mają dotyczyć płac w całym sektorze publicznym (gdzie wg Eurostatu płace w 2010 wyniosły: 142 mld zł) będzie to odpowiednio łącznie w latach 2013-2015 kosztować 22,5 mld zł, 45,7 mld zł lub 69,7 mld zł.

2,5-28,0

Nie jest też jasne, czy podwyżki mają dotyczyć nauczycieli i lekarzy, stanowiących 2 największe grupy zawodowe w sferze budżetowej. Część z powyższych wyliczeń obejmuje już swoim zakresem koszty zwiększenia wynagrodzeń kadry akademickiej i policji, które w szczegółach zostały zaprezentowane powyżej. Szacując koszty tej obietnicy przyjęto, że dotyczą one jednostek budżetowych bądź sektora centralnego.

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie danych Eurostatu

⁷ http://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/artykuly/471901.kgp_ponad_8_mld_zl_na_policje_w_2011_roku.html

Obietnice o trudnym do oszacowania wpływie na finanse publiczne

Legenda: od kilku do kilkuset mln zł;   kilka mld zł;   kilkanaście mld zł i więcej

Potencjalne oszczędności

- /   „(...)Kontynuując racjonalizację zatrudnienia w resorcie obrony narodowej, ustabilizujemy sytuację kadrową żołnierzy i pracowników cywilnych. Wydłużymy aktywność wojskową żołnierzy(...)”
- /   „(...)Przygotujemy tzw. mapę drogową zakończenia polskiej misji w Afganistanie. Zrealizujemy ją zgodnie z naszym interesem narodowym oraz w porozumieniu z sojusznikami i rządem afgańskim, tak by bezpiecznie przekazać kontrolowaną przez Wojsko Polskie prowincję w ręce lokalnych władz.(...)”
-   /   „(...)Nadal będziemy intensywnie prywatyzowali przedsiębiorstwa pozostające pod kontrolą Skarbu Państwa. Równocześnie unowocześnimy zarządzanie udziałami Skarbu Państwa w przedsiębiorstwach o kluczowym znaczeniu dla gospodarki tak, aby odpowiadały one standardom sektora prywatnego.(...)”
-    „(...)Wdrożymy docelową regułę budżetową, która zwiąże limit wydawanych środków ze średniookresowym wzrostem gospodarczym. (...)”- pytaniem otwartym pozostaje jaką formułę będzie miała docelowa reguła budżetowa i czy nie będzie stała w sprzeczności z obietnicami dotyczącymi wzrostu płac w sektorze publicznym. Niemniej potencjalne oszczędności wynikające z dobrze zaprojektowanej i wdrożonej reguły w skali całej kadencji mogą być bardzo duże.

Potencjalne koszty

- „(...)Do 2015 roku stopniowo wprowadzimy e-podręczniki w szkołach. Wysokiej jakości interaktywne podręczniki do nauki wszystkich przedmiotów w klasach IV–VI szkoły podstawowej będą dostępne w Internecie dla każdego(...)” - Program PO nie precyzuje czy podręczniki te będą dostępne bezpłatnie, tzn. czy koszty ich przygotowania i publikację w sieci weźmie na siebie budżet państwa, czy za ich pobieranie uczniowie będą uiszczać opłaty.
- „(...)Place zabaw przy szkołach wyposażymy w instalacje naukowe – szachownice, zegary słoneczne, wahadła i modele zjawisk fizycznych. Wykonane z solidnych materiałów, będą służyć pobudzaniu ciekawości świata wśród dzieci.(...)”
- „(...)W 2012 roku założymy Polski Fundusz Innowacyjności na rzecz Badań i Rozwoju w przedsiębiorstwach, finansowany z pracującego majątku Skarbu Państwa. Fundusz będzie skierowany do innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. (...)” - Brak szczegółów w programie na temat wielkości takiego funduszu oraz warunków dostępu do zgromadzonych w ramach funduszu środków.
- „(...)W ramach nowego budżetu UE na lata 2014–2020 uruchomimy nowy, dedykowany nauce i innowacyjności program operacyjny finansowany z funduszy unijnych i budżetu państwa, służący finansowaniu infrastruktury badawczej, badań i współpracy międzynarodowej polskich naukowców.(...)” - kwota jaka będzie przeznaczona na ten cel z budżetu państwa nieznana.
- „(...)W 2012 roku ruszy pilotażowy program obejmujący pięć województw „Czwartek seniora”. Przez jeden dzień w miesiącu ludzie starsi będą mieli dostęp do publicznych instytucji kultury za „symboliczną złotówkę”. Program będzie realizowany przy współudziale polskich artystów – również młodego pokolenia(...)” - program PO nie precyzuje kto będzie dokładał do takich tańszych biletów.
- „(...)Wdrożymy program „ORLIK+”, będący „następcą” programu „Moje Boisko – Orlik 2012”. Celem programu będzie budowa obiektów sportowych obejmujących zarówno boiska do gier zespołowych, jak i urządzenia do uprawiania innych dyscyplin sportowych, np. lodowiska czy bieżnie lekkoatletyczne.(...)”
- „(...)Przeprowadzimy program „Klub Sportowy”, którego celem będzie wdrożenie nowych instrumentów prawnych oraz wsparcia finansowego ze strony władz publicznych, służących tworzeniu nowych klubów sportowych.(...)”

-
 „(...)Zmodernizujemy terminale pasażerskie na lotniskach w celu zwiększania ich przepustowości. Lotniska zostaną lepiej skomunikowane z drogami i liniami kolejowymi.(...)” – nie wiemy, które terminale mają zostać zmodernizowane oraz gdzie dokona się lepszego skomunikowania lotnisk z infrastrukturą drogową i kolejową
-
 „(...)Oprócz budowy połączenia gazowego z Czechami w okolicach Cieszyna i Niemcami w Lasowie zmodernizujemy połączenie ze Słowacją i zbudujemy nowe połączenia z Litwą. Do 2015 roku podwoimy nasze możliwości importowe, a eksportowe potroimy.(...)”
-
 „(...)Zapewnimy powszechny dostęp do Internetu do 2015 roku.(...)” – wg informacji prasowych koszt budowy sieci opartej na falach radiowych bezpłatnego, ogólnodostępnego Internetu w Polsce to jednorazowy wydatek rządu 2 mld zł⁸ (patrz też wyliczenia dla Ruchu Palikota). Nie mniej jednak powszechny dostęp do Internetu nie musi oznaczać dostępu bezpłatnego dlatego trudno oszacować koszt takiej ogólnej obietnicy.
-
 „(...)W Polsce rodzi się coraz mniej dzieci, co powoduje starzenie się społeczeństwa i ogranicza szanse rozwojowe kraju. Dlatego będziemy wspierać dzietność przez radykalne zwiększenie ulgi rodzinnej na trzecie i kolejne dzieci od 2014 roku, kiedy nie będziemy już objęci procedurą nadmiernego deficytu.(...)” - nie wiadomo co oznacza „radykalne” zwiększenie ulgi oraz czy faktycznie w 2014 r. uda się Polsce nie być objętym procedurą nadmiernego deficytu w 2014 r.
-
 „(...)W 2014 roku obniżymy zasadniczą stawkę VAT do poprzedniego poziomu(...)” - PO obiecuje w swoim programie coś co i tak jest już zapisane w ustawie z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej. Wprowadzone tą ustawą zmiany w podatku VAT stwierdzają, że 23 proc. stawka obowiązywać będzie do 31 grudnia 2013 r. Ponadto „obietnica” ta pomija informację o innych zapisach w ustawie, które pozwalają na wzrost stawki podatku VAT w sytuacji gdy relacja państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto przekroczy 55 proc.
-
 „(...)Będziemy w dalszym ciągu obniżać dopłaty pacjentów do leków. Już w 2012 roku pacjenci będą płacić mniej niż 30% ceny leku refundowanego. (...)”
-
 „(...)Zwiększymy ulgi podatkowe dla dobrowolnie odkładających na emeryturę Polaków do 6% dochodu, by motywować ich do oszczędzania i wzmacniać bezpieczeństwo emerytalne.(...)”

⁸ <http://gospodarka.dziennik.pl/news/artykuly/131044,tani-internet-dla-calej-polski.html>

-
 „(...)Wykonamy zapisy „Paktu dla kultury”, w którym zobowiązaliśmy się do podwyższenia finansowania kultury z budżetu państwa do co najmniej 1% wszystkich wydatków budżetowych, poczynając od roku 2012 (bez środków europejskich i samorządowych).(...)”
-
 „(...)Dokończymy modernizację kolei konwencjonalnej. Dostosujemy sieci kolejowe do prędkości 120 i 160 km/h, tworząc komercyjnie dochodową alternatywę dla osobowego i towarowego transportu samochodowego. W ramach programu remontów zmodernizujemy 200 dworców kolejowych. (...)” – nie jest określone do kiedy, które linie, itp., ale realizacja może pociągać za sobą spore koszty.
-
 „(...)Będziemy kontynuować program energetyki jądrowej oraz rozbudowę magazynów gazowych i sieci przesyłowych. Do 2015 roku całkowita pojemność magazynów gazowych wzrośnie z obecnego 1,66 mld m³ do ponad 3 mld m³, a długość gazociągów zwiększy się o 1 tys. km.(...)”

Stosunek do deficytu sektora finansów publicznych

„(...) Będziemy dążyć do zrównoważonego budżetu w czasie następnej kadencji. Zredukujemy zadłużenie do 48% PKB z obecnych 53%. Podejmiemy działania, aby dług obniżył się do 40% PKB do roku 2018. Dzięki takiej konsolidacji finansów publicznych spadną koszty obsługi długu i kredytowania się na rynku przez sektor publiczny i prywatny. Narodowy Bank Polski będzie miał przestrzeń do obniżania stóp procentowych, co wspomże wzrost gospodarczy. (...)”

Włączenie funkcjonariuszy i żołnierzy do powszechnego systemu emerytalnego - z powodu transferów części składek emerytalnych do II filara włączenie funkcjonariuszy i żołnierzy do powszechnego systemu emerytalno-rentowego nie przyniesie oszczędności dla sektora finansów publicznych przez najbliższe 15 lat. Znaczne oszczędności z tej reformy pojawią się jednak ok. 2030 r. i zaczną stopniowo narastać. Przed tegorocznymi zmianami w systemie emerytalnym szacowano, że w 2050 r. są oszczędności wyniosą ok. 2,3 mld (w warunkach cen i PKB z 2010 r.).

Źródło: http://www.mf.gov.pl/_files_/aktualnoci/2010/prezydent_rp_pakiet.pdf

0,01

Włączenie górników do powszechnego systemu emerytalnego - korzyści powinny rosnać od ok. 0,5 mld zł w 2013 r. do ok. 1,5 mld zł w 2015 r. W kolejnych latach te korzyści będą jeszcze większe z powodu mniejszych wydatków na wcześniejsze emerytury jak i mniejszych wydatków na normalne emerytury dla górników, którzy osiągną powszechny wiek emerytalny. W 2020 r. oszczędności z tego tytułu można szacować na ok. 4,5 mld zł (w warunkach cen i PKB z 2010 r.).

Źródło: Szacunki FOR na podstawie oceny skutków fiskalnych wyłączenia górników z powszechnego systemu emerytalnego sporządzonych przez MPiPS w 2005 r.

3

Reforma KRUS - przyjęto, że oznacza to objęcie dochodów rolników powyżej określonego progu dochodów (np. 2000 zł miesięcznie) - podatkiem dochodowym i składkami na ubezpieczenie społeczne według stawek jak w systemie powszechnym od 2013r. Korzyści dla finansów publicznych według różnych szacunków wyniosą od 1,0 do 2,6 mld zł. Uwzględniając proponowane przez PJN zmiany w systemie podatkowym, przyjęto, że potencjalne korzyści w skali kadencji wyniosą od 3 do 6 mld zł.

Źródło: Szacunki FOR na podstawie wyliczeń BCC i PKPP Lewiatan.

3-6

Reforma podatkowa

"(...) PJN proponuje także zmiany w systemie podatkowym: wprowadzenie płaskiej stawki PIT 19% z dwukrotnie wyższą niż dziś kwotą wolną od podatku powiązaną z minimum socjalnym, likwidację wszystkich ulg i przywilejów w PIT z wyjątkiem ulgi na dzieci, która miałaby charakter progresywny. (...) W pakiecie propozycji PJN znalazły się także: likwidacja zwrotu VAT od zakupu materiałów budowlanych oraz tzw. becikowego dla wszystkich a pozostawienie tego wsparcia wyłącznie rodzinom, które otrzymują pomoc z opieki społecznej. (...)"

Ujednoczenie PIT na poziomie 19% - dla 98% podatników oznacza to podniesienie stawki podatkowej z 18% do 19%. Dla pozostałych 2% podatników będzie to obniżenie stawki podatkowej z 32% do 19%. Jednocześnie podwojona ma zostać kwota wolna od podatku, czyli do ok. 515 zł miesięcznie (PJN wspomina też o powiązaniu kwoty wolnej od podatku z minimum socjalnym, wynoszącym w 2010 roku do 737 do 930 zł na osobę, w zależności od wielkości gospodarstwa domowego). W obliczeniach przyjęto tylko podwojenie kwoty wolnej od podatku. Wprowadzenie zmian proponowanych przez PJN od 2013 roku spowodowałoby spadek wpływów podatkowych od 11 do 17 mld zł rocznie (duży przedział wynika z problemu z oszacowaniem liczby osób, które w pełni będą mogły wykorzystać wyższą kwotę wolnej od podatku). W latach 2013-2015 daje to razem od 33 do 51 mld zł.

33 - 51

Prosty podatek w dłuższym okresie jednak pozytywnie wpłynie na wzrost gospodarczy. *Źródło: szacunki własne na podstawie danych MF*

likwidacja wszystkich ulg w PIT - w 2009 roku Ministerstwo Finansów szacowało wartość wszystkich ulg podatkowych w PIT na 16 mld zł rocznie. Największe ulgi to ulga na dzieci (5,6 mld zł) i wspólne opodatkowanie małżonków (2,7 mld zł). Przyjęto, że PJN nie chce likwidacji ulgi na dzieci (z programu wynika wręcz jej zwiększenie). Założono natomiast likwidację wspólnego opodatkowania małżonków. Po likwidacji wszystkich ulg, uwzględniając inflację przychody sektora finansów publicznych powinny wzrosnąć o ok. 11 mld zł rocznie. Szacunek ten nie uwzględnia proponowanych zmian w skali podatkowej, jednak warto pamiętać, że ok. 95% wartości ulg dotyczy dochodów objętych pierwszym progiem podatkowym.

33

Jeśli wszystkie ulgi przestaną obowiązywać od 2013 roku, to dochody sektora finansów publicznych powinny do końca kadencji być wyższe o około 33 mld zł.

Źródło: Szacunek FOR na podstawie Ministerstwo Finansów (2010), Preferencje podatkowe w Polsce.

likwidacja zwrotu VAT od zakupu materiałów budowlanych

jeśli zmiana ta wejdzie w życie od połowy 2012 roku, da ona ok. 0,5 mld zł oszczędności w pierwszym roku i ok. 0,9 mld zł w następnych latach, łącznie 3,2 mld zł do końca kadencji.. *Źródło: szacunek FOR*

3,2

likwidacja becikowego da rocznie ok. 0,3 mld zł oszczędności, łącznie 1,2 mld zł przez 4 lata.
Źródło: szacunek FOR

1,2

Inne oszczędności

„(...) Polska Jest Najważniejsza proponuje również rozwiązania, które poprawią efektywność administracji publicznej. Wśród nich wymienione zostały: likwidacja pozamerytorycznych etatów w administracji, realizacja zadań pozamerytorycznych przez jedno Centrum Usług Wspólnych oraz zmniejszenie zatrudnienia w sektorze publicznym do poziomu średniej unijnej(...)”

Stworzenie Centrum Usług Wspólnych - według szacunków Deloitte skala potencjalnych oszczędności wynosi od 4 do 14 mld złotych rocznie. Ponieważ oszczędności będą rosły stopniowo, przyjęto, że będą rosły od 2 mld zł w 2012 do 8 mld zł w 2015 roku, razem 20 mld zł w czasie całej kadencji. *Źródło: Deloitte*

20

Polityka prorodzinna

„(...) W skali roku na każde dziecko w rodzinnym budżecie musi dodatkowo być co najmniej 4,8 tys. zł. (...) Założenie stopniowo w ciągu 4 lat wszystkim dzieciom od wieku 4 lat konta edukacyjnego. Środki z niego, (...) mogłyby być wykorzystywane do 18 roku życia dziecka (...) Czas narodzin dziecka i pierwszych miesięcy jego życia musi wiązać się ze stałym efektywnym wsparciem finansowym - dodatkowym. Narodziny nie mogą kojarzyć się w rodzinie z biedą i np. kłopotami ze spłacaniem kredytu.(...)”

Ewidencja i konsolidacja środków przeznaczonych na politykę prorodziną - według szacunków PJN ma to dać oszczędności rządowi co najmniej 10 proc. PJN szacuje również, że wydatki na politykę prorodziną w Polsce wynoszą ok.0,9 proc. PKB. Oszczędności rządowi 10 proc. z 0,9 proc. PKB to ok. 1,5 mld zł rocznie, 6 mld zł w czasie kadencji. *Źródło: Szacunki FOR na podstawie danych PJN*

6

Dodatkowe 400 zł miesięcznie (4800 zł rocznie) na każde dziecko. - Obecnie w Polsce jest około 7,5 mln dzieci (0-18 lat), według prognozy GUS w 2015 roku liczba ta zmniejszy się tylko nieznacznie, do 7,3 mln dzieci. PJN definiuje to jako cel strategiczny, który ma być wdrożony w przeciągu 4-5 lat. Stopniowe wdrażanie programu, zaczynając od 100 zł miesięcznie w 2013 roku do 400 zł w 2016 roku kosztować będzie w trakcie najbliższej kadencji (do końca 2015 roku) 50 mld zł. Przyspieszenie całego programu, tak by docelowa wartość dodatku (400 zł miesięcznie) została osiągnięta po 4 latach, w 2015 roku oznacza łączny koszt w całej kadencji 83 mld zł. W kolejnych latach, koszt dla budżetu państwa będzie wynosił około 33 mld zł rocznie.

50-83

Wypłacenie rodzicom każdego z nich dodatkowych 4800 zł daje łączny koszt 35 mld zł rocznie. *Źródło: Szacunki FOR na podstawie danych GUS*

konto edukacyjne w wysokości 200 zł miesięcznie na każde dziecko - założono, że jest to dodatkowe świadczenie, niezależne od omówionych w poprzednim punkcie 400 zł na dziecko. W 2015 roku GUS prognozuje, że w Polsce będzie 5,7 mln dzieci w wieku 4-18 lat. Stopniowe wprowadzanie konta edukacyjnego (od 50 zł miesięcznie w 2013 roku do 200 zł miesięcznie w 2016 roku) będzie kosztować w latach 2011-2015 19 mld zł. Przyspieszenie o rok wdrażania dotacji zwiększy koszt w trakcie najbliższej kadencji do 31,5 mld zł i później dalsze 13 mld zł rocznie.

19-31,5

. Źródło: Szacunki FOR na podstawie danych GUS

Dofinansowania w wysokości 500 zł na 12 kolejnych miesięcy dla rodzin (lub matek), którym się urodzi dziecko. Rocznie rodzi się w Polsce około 400 tys. dzieci, dlatego roczny koszt dofinansowania wyniesie ok. 2,4 mld zł, 9,6 mld zł w latach 2012-2015, Źródło: Szacunki FOR na podstawie danych GUS

9,6

Obietnice o trudnym do oszacowania wpływie na finanse publiczne

Legenda: od kilku do kilkuset mln zł; kilka mld zł; kilkanaście mld zł i więcej

Potencjalne oszczędności

 partnerstwo publiczno-prywatne – jest to obiecujący sposób na dostarczenie niektórych usług publicznych taniej i efektywniej, ale bez szczegółowych informacji w jakich sektorach i w jakiej skali ma być stosowane, nie można ocenić wpływu na finanse publiczne.

Wprowadzenie "konta socjalnego" dla każdego obywatela, który korzysta z pomocy finansowej państwa,

pierwszym krokiem do osiągnięcia tego celu powinna być informatyzacja świadczeń społecznych. Według ocen rządowych dałoby to ok 10-15 % oszczędności m.in. poprzez likwidację wypłat do których w rzeczywistości nie ma tytułu (szara strefa, oszustwa, niedoskonałości systemu).

Wpływ trudny do określenia/brak wpływu

wdrożeniu Rejestru Usług Medycznych – w służbie zdrowia istnieje wiele obszarów, gdzie można znacznie poprawić efektywność. Wydaje się jednak, że środki zaoszczędzone dzięki reformom najpewniej zostaną także przeznaczone na służbę zdrowia. Nie będzie to miało więc wpływu na sytuację finansów publicznych, pozwoli to jednak służbie zdrowia na świadczenie większej liczby usług przy niezmiennym budżecie.

Zmniejszenie zatrudnienia w sektorze publicznym do poziomu średniej unijnej - w pierwszym kwartale 2011 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym wynosiło 3,1 mln osób, na co główniełożyło się:

0,97 mln osób w edukacji

0,63 mln osób w Administracji publicznej i obronie narodowej oraz obowiązkowym zabezpieczeniu społecznym

0,54 mln osób w Opiece zdrowotnej i pomocy społecznej

Z programu PJN nie wynika wprost, gdzie proponowane jest zmniejszenie zatrudnienia. W sektorze Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, potocznie kojarzonym z administracją, w 2009 roku (ostatnie dostępne dane) zatrudnienie w Polsce (6,4% pracujących ogółem) było nieznacznie poniżej średniej unijnej (6,6% pracujących ogółem). Trudno więc byłoby obniżyć je do średniej unijnej. W tej sytuacji oszacowanie potencjalnych oszczędności związanych ze zmniejszeniem zatrudnienia w sektorze publicznym jest niemożliwe.

Stosunek do deficytu sektora finansów publicznych

"(...)PJN proponuje zrównoważony budżet, a więc dojdzie do sytuacji w której tyle wydajemy, ile zarabiamy (...)"

Źródło: <http://www.stronapjn.pl/program/czas-gospodarki>

Polskie Stronnictwo Ludowe

Łączny szacunkowy wpływ na finanse publiczne w latach 2012-2015, w warunkach cen i PKB z 2011 roku w mld zł

Na zielono propozycje, które poprawiają sytuację finansów publicznych, na czerwono propozycje które pogarszają sytuację finansów publicznych

Edukacja i młodzież

„Wprowadzenie programu bezpłatnego zaopatrywania uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich w podręczniki i inne pomoce naukowe oraz opracowanie i wdrożenie programu bezpłatnego i zdrowotnego dożywiania dzieci szkolnych.”

Zakładając, że koszt dziennego dożywienia jednego dziecka będzie wynosił tylko 2 zł, generowałyby to roczny koszt dla budżetu ok. 2,5 mld zł. Zaopatrywania uczniów w podręczniki kosztowałyby budżet państwa około 2 mld zł (średni ważony koszt zestawu podręczników – 410 zł). Bezpłatny dostęp do tzw. pomocy naukowych to kolejne 0,5 mld zł rocznie (zakładamy, że roczny koszt pomocy naukowych wyniesie 100 zł). Reasumując, ten punkt programu PSL będzie kosztował Polaków około **5 mld zł** rocznie.

Źródło: szacunki własne FOR

„Zasadne jest (...) wprowadzenie obniżonej stawki VAT na towary i usługi dla dzieci i młodzieży.”

5

Obniżony VAT na artykuły dziecięce – zakładając, że skala obniżenia VAT-u na artykuły dziecięce oznaczałaby powrót do stawki 8% z obecnej 23% , można przyjąć bazując na wyliczeniach Centrum im. Adama Smitha, że minimalny koszt dla budżetu wyniósłby 2,72 mld zł. Propozycja PSL wykracza jednak poza kategorię artykułów dziecięcych i można przewidywać, że generowałaby dużo wyższe koszty.

2,7-6

Źródło: Centrum im. Adama Smitha: <http://www.pb.pl/2374779,32688,apeluja-o-nizszy-vat-na-artykuly-dzieciece>

„(...) zapewnienie pełnego dostępu do żłobków i przedszkoli oraz szersze dofinansowanie ich działalności.”

Szerszy dostęp do edukacji przedszkolnej - w roku szkolnym 2009/10 385 tys. Dzieci z roczników 2005 i 2006 objętych było wychowaniem przedszkolnym. To nieco ponad 50 proc. dzieci z tych roczników. Zakładając, że z obiecanego dostępu do przedszkoli będzie chciała skorzystać połowa z rodzin, których dzieci nie były do tej pory objęte taką edukacją, w roku szkolnym 2012/13 liczba dzieci w przedszkolach wzrośnie o ponad 180 tys. Zakładając, że trzy i czterolatki będą kontynuować edukację przedszkolną oraz, że w kolejnych latach szkolnych dojdzie będą kolejne roczniki do roku 2014/15 liczba dodatkowych dzieciaków wzrośnie przez 3 lata do ponad 330 tys. Z „Informacji o wynikach kontroli wychowania przedszkolnego” autorstwa NIK⁹ wynika, że miesięczny koszt pobytu jednego dziecka w przedszkolu (bez zakupów i wydatków inwestycyjnych) w latach 2008-2010 (I kwartał) wynosił średnio odpowiednio: 553,2 zł, 584,5 zł i 619,9 zł. Zakładając, że w nadchodzącej kadencji koszt ten będzie wynosił 620 zł oraz, że prawo do edukacji przedszkolnej będzie gwarantowało dzieciom objęcie taką edukacją przez okres 10 miesięcy w ciągu roku, koszt realizacji takiej obietnicy wyniesie **ok. 4,8 mld zł** (nie wliczono kosztów konieczności budowy nowych placówek dla tak dużej liczby nowoprzyjętych przedszkolaków). PSL nie mówi jakie będą źródła finansowania tej obietnicy.

4,8

Źródło: Szacunki FOR na podstawie danych GUS i NIK

⁹ Najwyższa Izba Kontroli, www.nik.gov.pl/plik/id,2799,vp,3531.pdf

„Należy także przywrócić opiekę lekarską, stomatologiczną i pielęgniarstwo w szkołach.”

Sama budowa i utrzymanie gabinetów stomatologicznych w polskich szkołach (od 14 tys. do 28,9 tys. szkół) dla dzieci/młodzieży może kosztować budżet państwa od **18 do 34 mld zł** w ciągu kadencji 2012 – 2015 r.

Źródło: Szacunki własne FOR

18-34

System emerytalny

Rozszerzenie ochrony emerytalnej poprzez wprowadzenie emerytury obywatelskiej.

Emerytury obywatelskie - program wyborczy nie zawiera żadnych szczegółów na ten temat. Opierając się na wypowiedziach polityków PSL można przyjąć miesięczną składkę na poziomie 120 zł, emeryturę na poziomie 1200 zł i założyć wprowadzenie zmian od 2013 roku. Zmiana obecnie obowiązujących składek na jedną, proponowaną przez PSL, spowoduje spadek wpływów do ZUS z 88 mld zł do 22 mld zł. Ponieważ ZUS nie może przestać wypłacać emerytur, brakującą różnicę będzie musiał pokryć budżet państwa. Oznacza to dodatkowy roczny wydatek rządu 66 mld zł. Przyjmując, że składka byłaby nawet dwukrotnie wyższa (240 zł), rocznie z budżetu musielibyśmy dopłacić do pomysłu 44 mld zł. Przyjęto, że propozycja PSL może wejść w życie w 2013 roku. Szacunki te nie uwzględniają ewentualnych zmian we wpływach podatkowych.

Źródło: http://wyborcza.biz/biznes/1,100897,10156292,Emerytury_na_ludowo.html

130-200

Rolnicy

„Stworzenie systemu fachowej informacji i doradztwa poprzez wydzielenie oddziałów rozwoju przedsiębiorczości w oddziałach doradztwa rolniczego i powiatowych biurach ARiMR oraz urzędach gmin.”

Oddziały rozwoju przedsiębiorczości dla rolników - W strukturze Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa funkcjonuje 314 Biur Powiatowych. Do tego dochodzi blisko 1600 urzędów gmin wiejskich. Zakładając, że system doradztwa wymagałby zatrudnienia po 2 nowych urzędników w każdej z placówek i ich zarobki na poziomie średniej dla administracji publicznej w 2011 roku (około 4200 zł), to samo utrzymanie systemu kosztowałoby rocznie blisko 200 mln zł.

Do tego dochodzą koszty wyposażenia tych jednostek, materiałów informacyjnych czy szkoleń pracowników. Można przewidywać, że pomysł ten kosztowałby na przestrzeni jednej kadencji około 1 mld zł.

Źródło: Szacunki FOR na podstawie danych GUS i ARiMR

0,8-1,2

Infrastruktura

Szybki rozwój komputeryzacji na terenach wiejskich. Umożliwienia dostępu do szerokopasmowego Internetu.

Budowa sieci opartego na falach radiowych bezpłatnego, ogólnodostępnego Internetu w Polsce to jednorazowy koszt około 2 mld zł¹⁰.

Źródło: Szacunki własne FOR, projekt Ministerstwa Nauki

2

¹⁰ <http://gospodarka.dziennik.pl/news/artykuly/131044,tani-internet-dla-calej-polski.html>

Obietnice o trudnym do oszacowania wpływie na finanse publiczne

Legenda: od kilku do kilkuset mln zł; kilka mld zł; kilkanaście mld zł i więcej

Potencjalne oszczędności

- Zwiększenie skuteczności egzekwowania podatków
- Konsekwentne uwalnianie gospodarki od biurokratycznych ograniczeń.

Potencjalne koszty

- Zintensyfikowanie działań edukacyjnych i informacyjnych na rzecz popularyzacji żywności ekologicznej.
- wdrożenie programu profilaktyki zdrowotnej nad kobietą ciężarną oraz matką i dzieckiem.
- Umożliwienie pełnego dostępu do kredytów, gwarancji i poręczeń realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
- Poszerzenia oferty preferencyjnych kredytów mieszkaniowych, wsparcia finansowego na pierwsze mieszkanie, zapewnienia budownictwa komunalnego i społecznego, co znacznie ułatwi start w dorosłe życie młodym ludziom.
- Przygotowanie przez samorządy gminne dyspozycyjnych terenów wraz z uzbrojeniem pod inwestycje bez uciążliwych procedur lokalizacji działalności.
- Ochronę dobra narodowego, jakim są lasy państwowe, przed prywatyzacją.

- Tworzenie systemu szybkiego ostrzegania przed klęskami żywiołowymi.
- Zapewnienie kompleksowych warunków organizacyjnych, technologicznych i ekonomicznych do zbiórki, segregacji, utylizacji oraz wtórnego wykorzystania odpadów.
- Zaprzestanie dalszych redukcji liczebności Sił Zbrojnych RP, uwzględniając, że proces profesjonalizacji i uzawodowienia polskiej armii nie został zakończony.
- Umożliwienia rolnikom prowadzącym małe i średnie gospodarstwa podejmowania zatrudnienia poza rolnictwem bez zbędnych ograniczeń biurokratycznych oraz bez obawy utraty ubezpieczenia w KRUS.
- Stworzenie warunków do wyposażenia w nowoczesny sprzęt państwowych i ochotniczych służb ratowniczych: PSP, OSP, GOPR, TOPR, WOPR.
- Poprawy stanu infrastruktury wiejskiej, podniesienia jej do poziomu zgodnego ze standardami europejskimi poprzez budowę dróg, wodociągów, kanalizacji, oczyszczalni ścieków.
- Przyspieszenie modernizacji i rozbudowę sieci energetycznych, co zapewni rytmiczne dostawy, poprawi jakość i zmniejszy straty prądu.
- Modernizację transportu kolejowego i zaprzestanie likwidacji połączeń kolejowych w Polsce północnej i wschodniej.
- Kontynuację modernizacji sieci dróg, budowy obwodnic, co znacznie poprawi jakość życia mieszkańców małych miast.
- Rozbudowę dróg dojazdowych do miejsc pracy

Prawo i Sprawiedliwość

Obrona narodowa

Łączny szacunkowy wpływ na finanse publiczne w latach 2012-2015, w warunkach cen i PKB z 2011 roku w mld zł

Na zielono propozycje, które poprawiają sytuację finansów publicznych, na czerwono propozycje które pogarszają sytuację finansów publicznych

"W celu zapewnienia „samodzielności” obronnej, wzorem państw takich jak np. Finlandia, Turcja czy Izrael, Polska powinna zwiększyć budżet obronny do 2% PKB."

Zwiększenie wydatków na wojsko – przyjęto, że chodzi o zmianę istniejących zapisów ustawy z dnia 25 maja 2001 roku o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu SZ RP, w której jest zapisane, że na wykonanie zadań związanych z obronnością kraju należy przeznaczyć nie mniej niż 1,95% PKB roku przedplonowego. Podniesienie tej kwoty do 2% PKB w warunkach cen i PKB z 2011 roku będzie oznaczać wzrost wydatków budżetowych o 0,7 mld zł rocznie i 2,8 mld zł w trakcie całej kadencji 2011-2015.

2,8-3,4

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie danych GUS i MON

Służba zdrowia

„(...) Procentowy udział wydatków publicznych na ochronę zdrowia w produkcie krajowym brutto (PKB) kształtuje się na poziomie 4–4,5%, podczas, gdy w Unii Europejskiej wynosi on średnio ok. 6%. Konieczne jest zatem stopniowe dojście do poziomu 6% wydatkowania środków publicznych na ochronę zdrowia w PKB. (...)”

Zwiększenie wydatków na służbę zdrowia – przyjęto stopniowe podnoszenie wydatków na służbę zdrowia o 0,5 pkt. proc. PKB, z 4,5% PKB w 2012 do 6% PKB w 2015. Pytaniem otwartym pozostaje, czy taki wzrost nakładów wystarczy na zrealizowanie innych obietnic PiS. Sama budowa i utrzymanie gabinetów dentystycznych w szkołach to koszt rządu co najmniej 18 mld zł przez 4 lata, do tego dochodzi wzrost wynagrodzeń (wydatek rządu kilkunastu miliardów przez 4 lata), bezpłatne badania profilaktyczne dla rolników powyżej 50 r. ż. i nielimitowane świadczenia usług zdrowotnych (koszt zależny od koszyka świadczeń gwarantowanych, jednak wątpliwe jest by PiS postulował ograniczenie liczby świadczeń wykonywanych przez publiczną służbę zdrowia).

44,5-52,8

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie danych GUS

Edukacja

"(...) W procesie informatyzacji nauczania powinna być przestrzegana zasada: jeden uczeń – jeden komputer. Będziemy zmierzać do sytuacji, w której każdy uczeń będzie dysponować własnym laptopem, umożliwiającym korzystanie z podstawowych usług, takich jak e-mail czy przeglądanie Internetu. (...)”

Laptopy dla uczniów – zakup laptopów dla 5,5 mln uczniów, przy cenie 1000 zł za laptop (skala zamówienia powinna pozwolić na uzyskanie korzystnej ceny; istotna jest cena netto, ponieważ podatek VAT i tak wróci do budżetu państwa; poza tym podstawowe usługi zapewnia już netbook, będący tańszą alternatywą dla laptopa), daje łączny koszt 5,5 mld zł. Ponieważ program taki najpewniej byłby wdrażany stopniowo, można na razie pominąć laptopy dla uczniów rozpoczynających naukę w ciągu najbliższych 4 lat (nie jest też jasne, co będzie się działo z laptopami uczniów kończących naukę).

5,5-7,5

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie danych GUS

Wydatki socjalne

"(...) Uruchomimy rządowo-samorządowy program tworzenia świetlic socjoterapeutycznych. (...) Takie świetlice powinny działać w każdej gminie, co najmniej jedna na 5 tys. mieszkańców. (...)"

Program tworzenia świetlic – według PiS obecnie tylko od 30% do 50% gmin prowadzi takie świetlice. Zakładając, że wybudowanych zostanie 1240 świetlic (czyli w połowie gmin; jest to bardzo ostrożne założenie, bo pomija postulat jednej świetlicy na 5 tys. mieszkańców) oraz że koszt wybudowania jednej świetlicy wynosi 2,6 mln zł, z czego do 1,5 mln zł może pochodzić z funduszy unijnych, daje to łączny koszt 1,3 mld zł.

1,3-2,0

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie danych GUS, informacji zawartych w programie PiS i informacji o budowie świetlicy w Lednicy Górnej

„(...) Wzmocnimy kadrę powiatowych centrów pomocy rodzinie, aby mogła właściwie realizować zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Twórcy reformy samorządowej deklarowali, że powiatowe centra pomocy społecznej będą zatrudniać od 20 do 40 osób, a w rzeczywistości pracuje w nich od 3 do 15 osób. Brakuje wśród nich prawników, psychologów, pedagogów i socjologów, którzy mogliby, jak zakładano, wspierać pracowników socjalnych w gminach i doradzać osobom korzystającym z pomocy społecznej. (...)"

Zwiększenie zatrudnienia w centrach pomocy rodzinie – przy ostrożnym założeniu, że obecnie w każdym centrum pracuje średnio 10 osób, a docelowo powinno pracować 30 osób, oznacza to wzrost zatrudnienia w każdym centrum o 20 osób. Przy 379 powiatach w Polsce daje to wzrost zatrudnienia o ponad 7,5 tys. osób. Wysokość średniego wynagrodzenia będzie zależała od składu nowo zatrudnianych osób (ilu prawników, ilu pedagogów, etc.). Przyjmując ostrożne wynagrodzenie 3000 zł miesięcznie brutto (w I kwartale 2011 przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze publicznym wynosiło 4182,67 zł), daje to roczny koszt ok. 0,3 mld zł i 1,2 mld zł w trakcie całej kadencji. Co prawda z kwoty tej ok. 400 zł miesięcznie od osoby wróci do sektora finansów publicznych jako składki i podatki, jednak z drugiej strony w szacunku pominięto koszty związane z wyposażeniem biur i przygotowaniem miejsca pracy.

1,2-1,5

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie danych GUS oraz informacji zawartych w programie PiS

„(...) Duża grupa emerytów uzyskuje świadczenia na bardzo niskim poziomie. Dlatego proponujemy ustawę wprowadzającą dodatek dla emerytów i rencistów, których świadczenia są niższe niż 1300 zł. (...)”

Dodatki dla rencistów i emerytów, których świadczenia są niższe niż 1300 zł – Według danych GUS za 2010 r., 33.75% (1,69 mln) wszystkich emerytów i 72.5% (0,89 mln) wszystkich rencistów pobierało świadczenia niższe niż 1300 zł miesięcznie. Przyjmując, że wszystkim tym osobom przyznany zostanie na stałe dodatek w wysokości 100 zł miesięcznie, oznacza to, że roczny koszt dla budżetu wyniesie 3,1 mld zł, zaś w latach 2012-2015 (przy założeniu stałej liczby beneficjentów) – 12,4 mld zł. Dodatek w wysokości 200 zł miesięcznie spowodowałby wzrost wydatków o 6,3 mld zł rocznie i 24,7 mld zł przez 4 lata. Po uwzględnieniu wyższych wpływów podatkowych efekt netto dla finansów publicznych wyniósłby między 10 a 20 mld zł w skali całej kadencji. *Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie danych ZUS*

10-20

„(...) Ponadto reaktywujemy Fundusz Kombatantski, służący zabezpieczeniu odpowiedniego poziomu życia tym kombatantom, którzy żyją dziś na skraju ubóstwa . (...)”

Reaktywacja Funduszu Kombatanckiego – w ostatnim roku funkcjonowania (2006) wysokość funduszu wynosiła 78 mln zł, co po uwzględnieniu inflacji stanowi równowartość 92 mln zł w cenach z 2011 roku. 4 lata funkcjonowania funduszu to wydatek rządu 360 mln zł.

0,35

Źródło: Szacunki własne FOR

„(...)Po wyborach przywrócimy program Rodzina na swoim, uwzględniając konieczność dalszego rozszerzenia kręgu osób, które mogą korzystać z pomocy państwa przy nabyciu własnego mieszkania, szczególnie w przypadku rodzin wielodzietnych i rodzin o najniższych dochodach. (...)”

Rodzina na swoim –w ramach tego programu banki udzieliły kredyty mieszkaniowe o wartości 8 mld zł w 2010 roku i 4 mld zł w pierwszej połowie 2011 roku. Przy założeniu przyrostu kredytów 8 mld zł rocznie i średnim oprocentowaniu 6,4% (średnia dla nowych kredytów mieszkaniowych w okresie VI 2010- VI 2011, roczny koszt dopłat będzie wynosił ok. 250 mln zł. Należy jednak pamiętać, że wzrost wartości kredytów udzielanych w ostatnim okresie wynikał m.in. z zapowiedzi zakończenia programu, dlatego w następnych latach może by on mniejszy. Łącznie 4 kolejne lata trwania programu spowodują wzrost jego kosztów o ok. 0,7- 1 mld zł. Wiele też będzie zależało od warunków jakie będą musieli spełniać kredytobiorcy (wiek, stan cywilny) i mieszkania (cena, wielkość) by być objętym programem.

0,7-1,0

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie danych BGK i NBP

Obietnice o trudnym do oszacowania wpływie na finanse publiczne

Legenda: od kilku do kilkuset mln zł; kilka mld zł; kilkanaście mld zł i więcej

Potencjalne oszczędności

- / "Również szybko zostaną sprzedane, na podstawie specjalnych przepisów, mniejszościowe pakiety akcji Skarbu Państwa w spółkach, na które państwo nie ma istotnego wpływu. W razie braku nabywców wspomniane udziały i akcje zostaną umorzone."
- „(...) Administracja rządowa i samorządowa oraz instytucje i organizacje działające na rzecz wsi i rolnictwa powinny być sprawne, uczciwe i efektywne. (...) Konsolidacja dotychczasowych agencji doprowadzi też do znacznych oszczędności oraz usprawni działalność tego ważnego obszaru instytucjonalnego sektora żywnościowego. (...)”

Potencjalne koszty

- "Pragniemy powołać systematycznie działającą Akademię Trenerską, której zadaniem będzie kształcenie kadr o najwyższym poziomie."
- "Pilnych decyzji wymaga utworzenie pełnowymiarowego szpitala polowego, który spełnia niezwykle ważną funkcję w czasie klęsk żywiołowych i innych sytuacjach kryzysowych."
- "Dla studentów wprowadzimy kupony rabatowe na zakup komputera, aby mogli oni, dzięki udziałowi w programie branży informatycznej, nabywać dobry sprzęt komputerowy na bardzo korzystnych warunkach finansowych."

- "(...) dofinansowywane przez resort edukacji wycieczek młodzieży do miejsc pamięci narodowej w kraju i na terenie b. Związku Sowieckiego, udział młodzieży w tzw. rekonstrukcjach historycznych (odtworzenie bitew i innych wydarzeń z przeszłości)."
- "Zwiększeniu ulegną środki finansowe na zakup podręczników dla uczniów rozpoczynających naukę szkolną w ramach tzw. wyprawki szkolnej."
- "We wszystkich środowiskach lokalnych powinny funkcjonować gminne centra informacji. (...) We współpracy z organizacjami pozarządowymi pomożemy w uruchomieniu w środowiskach wiejskich centrów informacji młodzieżowej, które będą zapewniać równość w dostępie do informacji dla wszystkich młodych ludzi."
- "(...) oprócz rozwiązań już przyjętych w ustawie rodzinnej oraz tzw. emerytur małżeńskich proponujemy „kartę rodziny wielodzietnej”, wprowadzaną na poziomie samorządowym, w ścisłej współpracy z rządem. Gminy będą wydawać taki dokument rodzinom wychowującym co najmniej trójkę dzieci. Będzie on uprawniać do zniżek m.in. w środkach komunikacji, obiektach sportowych, kinach, teatrach i muzeach. Podmioty gospodarcze uczestniczące w tej akcji będą promowane w mediach."
- "Dla studentów prowadzących firmy zniesiemy obowiązek opłacania składek do ZUS."
- /   "Uważamy, że najwyższy już czas na zniesienie limitów dorabiania dla osób mających prawo do emerytury."
- /   „(...) Przywrócimy odpowiednią wysokość środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (szczególnie ludzi młodych) z Funduszu Pracy, w tym na staże, prace interwencyjne, dotacje na uruchomienie własnej działalności gospodarczej. (...)” – brak konkretnych kwot
- /   "(...) Wprowadzimy nowy system wynagradzania sędziów i prokuratorów, obejmujący m.in. ściślejsze powiązanie tzw. kwoty bazowej ze wzrostem płac w gospodarce narodowej. Będzie on zapewniać awanse płacowe proporcjonalnie do doświadczenia w zawodzie. (...)"

-

„(...) Poziom wynagrodzeń pracowników ochrony zdrowia nie odpowiada jej społecznej randze. Wzrost wynagrodzeń będzie następować dzięki zwiększonym wydatkom publicznym na sferę ochrony zdrowia. Wprowadzone zostaną również dodatkowe gwarancje w postaci określenia minimalnego wynagrodzenia dla poszczególnych poziomów kwalifikacyjnych w zawodach medycznych, ewentualnie nastąpi przyjęcie gwarancji w ponadzakładowym układzie zbiorowym pracy dla pracowników medycznych. (...)”
-

"Będziemy również dbać o atrakcyjność wynagrodzeń w wojsku. Ponieważ nie ma ono możliwości konkurencji z cywilnym rynkiem pracy samą wysokością wynagrodzenia, utrzymamy inne zachęty, takie jak odrębny system emerytalny, możliwość planowania ścieżki kariery, względna stałość i pewność służby, zachęty i pomoc finansowa dla oficerów i podoficerów podnoszących swoje kwalifikacje zawodowe i akademickie." Objęcie żołnierzy powszechnym systemem emerytalnym przez kilka pierwszych lat generuje niewielkie dodatkowe koszty (konieczność opłacania składek do OFE), jednak po ich przejściu na emeryturę pojawiają się znaczne oszczędności dla finansów publicznych.
-

"Sprawa zbiorników wodnych może być natomiast w szerokim zakresie uwzględniona w ramach następnej perspektywy finansowej. Będzie to dotyczyć zarówno budowy zbiorników większych, jak i wsparcia państwa dla małej energetyki wodnej, uruchamianej przede wszystkim w oparciu o wciąż jeszcze istniejące, choć zdekapitalizowane urządzenia, zwłaszcza na południu kraju oraz na Pomorzu, Warmii i Mazurach."
-

"W dziedzinie transportu lotniczego priorytetowo traktujemy zadanie budowy wielkiego międzynarodowego portu lotniczego."
-

"Szerokopasmowy dostęp do Internetu w szkołach, na uczelniach, w bibliotekach publicznych oraz w ośrodkach, w których skupia się życie społeczne na wsi, powinien być finansowany przez państwo i samorzady."
-

"Dopilnujemy, aby dokończone zostały rozpoczęte wcześniej najważniejsze inwestycje w sferze kultury i dziedzictwa narodowego. Dotyczy to w szczególności: Muzeum Historii Polski, Europejskiego Centrum Solidarności, Muzeum Ziemi Zachodnich, Muzeum Westerplatte, Muzeum Historii

Żydów Polskich, Muzeum Sztuki Nowoczesnej. Zaniedbana przez rząd PO budowa Muzeum Historii Polski uzyska natychmiast gwarancje finansowe w ramach specjalnego programu rządowego."

- / "Nowa ustawa o podatku dochodowym wejdzie w życie 1 stycznia 2013 r. (...) Położy kres dyskryminacji osób osiągających dochody ze stosunku pracy, a także dyskryminacji podatników, którzy inwestują w majątek gospodarczy (wyłączenie z podstawy opodatkowania dochodu przeznaczanego na cele inwestycyjne); tym samym usunie podatkowe bariery tworzenia nowych miejsc pracy i zatrudniania pracowników na podstawie umów o pracę." Program PIS nie precyzuje szczegółów dotyczących wysokości tych odpisów.
- / "Spółki Skarbu Państwa zostaną podzielone na trzy kategorie. Pierwszą będą tzw. spółki strategiczne, czyli spółki o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego. Druga kategoria to spółki ważne dla energetyki, które także pozostaną w rękach państwa. Niektóre z nich mogą zostać zorganizowane w holdingi. Trzecia kategoria to spółki przeznaczone do prywatyzacji; będzie to zbiór spółek o stosunkowo niewielkiej wartości i niemających większego znaczenia dla gospodarki. W przypadku tych spośród nich, które spełniają warunki spółki giełdowej, prywatyzacja będzie następować przez giełdę (...)"
- / "(...) zostaną wybudowane dodatkowe mosty na Wiśle (...)"
- / "(...) zajmiemy się modernizacją drogi wodnej na Wiśle i drogi wodnej łączącej Wisłę z Odrą, a także powiązaniem krajowych dróg wodnych ze wschodnioeuropejską i południowoeuropejską siecią takich dróg."
- "Będziemy dążyć do tego, aby w miarę możliwości do końca kadencji następującej po wygranych przez Prawo i Sprawiedliwość wyborach, najpóźniej zaś do końca drugiej dekady XXI wieku, osiągnąć następujące cele: sala kinowo-teatralna w każdym mieście powyżej 40 tys. mieszkańców, sala operowa (koncertowa) w każdym mieście powyżej 100 tys. mieszkańców, wielofunkcyjna sala widowiskowa w każdym mieście powyżej 200 tys. mieszkańców."

- *"Ponieważ dotychczasowy system finansowania opieki zdrowotnej nie sprawdził się, Prawo i Sprawiedliwość przeprowadzi zmianę finansowania z systemu ubezpieczeniowego na budżetowy. Zlikwidujemy Narodowy Fundusz Zdrowia. Finansowanie jednostek opieki zdrowotnej odbywać się będzie za pośrednictwem urzędów wojewódzkich, co uprości i obniży koszty przepływu środków." - likwidacja składki zdrowotnej spowoduje wzrost wpływów z PIT, jednak będzie on niższy od wpływy ze składki zdrowotnej (1,25% składki zdrowotnej nie jest odpisywanych od podatku dochodowego). Z programu jednak nie wynika kiedy taka zmiana miałaby nastąpić, czy towarzyszyłoby temu odpowiednie podniesienie podatku PIT i jak się ma ten zamiar do likwidacji PIT na rzecz podatku dochodowego.*

Efekt trudny do określenia

- *"Chcemy ograniczyć liczbę i wymiary czasowe zawieranych umów na czas określony do dwóch kolejnych umów zawieranych w sumie nie dłużej niż na 18 miesięcy."*
- *"Świadczenia (medyczne) będą finansowane w systemie pay for service, co oznacza, że płacić się będzie za faktycznie wykonane świadczenie zdrowotne, bez limitów. Niezbędnym fundamentem systemu ochrony zdrowia, który pragniemy wypracować, jest koszyk gwarantowanych świadczeń opieki zdrowotnej wraz z realną oceną skutków finansowych (...)"*. Przy zbyt szerokim koszyku usług system ten będzie groził bardzo dużym wzrostem wydatków na służbę zdrowia. Wątpliwe jest jednak by PiS postulowało koszyk świadczeń gwarantowanych, który ograniczyłby liczbę bezpłatnych zabiegów świadczonych przez publiczną służbę zdrowia.
- *"Przedstawimy jednolitą i czytelną ustawę o podatku od towarów i usług oraz jedną, przejrzystą ustawę o podatku dochodowym. Uprościmy procedury, zniesiemy nadmierny fiskalizm i biurokrację podatkową. Uszczelnimy system podatkowy w taki sposób, aby osiągnąć maksymalną ściągalskość podatków." (...)* *"Zamiast dwóch dotychczas odrębnych regulacji podatku dochodowego – od osób fizycznych (PIT) i od osób prawnych (CIT) – wprowadzimy jeden podatek dochodowy." skutki reformy podatkowej zależą od nowych stawek oraz ewentualnych ulg, brak konkretów*

- *"Damy każdemu Polakowi prawo decydowania, gdzie chce lokować składki na swoją emeryturę – w ZUS czy w OFE."*
- *"Odtworzone zostaną dwa resorty zlikwidowane w rządzie PO-PSL: resort gospodarki morskiej i resort budownictwa. Powstanie również Ministerstwo Energii, którego zadaniem będzie realizacja polityki bezpieczeństwa energetycznego i obrona naszego kraju przed przerostami regulacji energetyczno-klimatycznych." (...) W modelu docelowym nastąpi połączenie resortu Skarbu Państwa z resortem gospodarki." Cztery ministerstwa zamiast dwóch to raczej większe koszty, chyba że będzie temu towarzyszyć istotne zmniejszenie zatrudnienia.*
- *"Prawo i Sprawiedliwość będzie stać na straży integralności polskich Lasów Państwowych, broniąc ich przed wszelkimi próbami pozyskiwania na cele nielegalne lub prywatyzacji."*
- *"W zmienionym systemie wynagrodzeń funkcjonariuszy Policji szczególnego dowartościowania wymagają uposażenia policjantów realizujących zadania najbliższe zdarzeń i najbardziej narażonych na różnego rodzaju niebezpieczeństwa, zwłaszcza funkcjonariuszy prewencji. System wynagrodzeń będzie miał w dużo większym stopniu charakter motywacyjny. Był to jeden z niezrealizowanych celów programu modernizacji na lata 2007–2009."*
- *"Obecnie każdy emeryt płaci składkę rentową, choć nie daje mu ona prawa do żadnych świadczeń. Proponujemy, by kwota dzisiaj zasilająca fundusz rentowy miała wpływ na zwiększenie emerytury."*
- *"Uważamy, że należy (...) utworzyć Fundusz Restrukturyzacji Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, który powstanie na okres przejściowy w celu rozwiązania problemu najbardziej zadłużonych publicznych ZOZ-ów, niebędących w stanie spłacić zadłużenia z własnych przychodów. Fundusz przejmie na okres przejściowy zarządzanie tymi zakładami oraz ich zobowiązania i wprowadzi działania restrukturyzacyjne w celu doprowadzenia do zbilansowania przychodów i wydatków. W tym czasie Fundusz zasilany będzie obowiązkowym odpisem od składki ubezpieczenia zdrowotnego, a z chwilą likwidacji NFZ – z budżetu państwa."*
- *"Prawo i Sprawiedliwość wprowadzi na szeroką skalę informatyzację urzędów administracji wydających decyzje w procesie inwestowania, tak aby na każdym kroku urzędnicy zaangażowani w sprawę mieli dostęp do pełnej informacji o przebiegu postępowań i decyzji związanej z daną inwestycją, a beneficjenci mogli załatwiać swoje sprawy za pomocą Internetu lub innych sieci elektronicznych."*

Stosunek do deficytu sektora finansów publicznych

„(...) Odrzucamy tezę, że wzrost gospodarczy jest uzależniony w istocie jedynie od osiągnięcia dwóch celów polityki finansowej i monetarnej: zrównoważonych finansów publicznych przy niskich w stosunku do PKB wydatkach oraz stabilnej waluty. Nie lekceważąc tych celów, zakładamy, że wzrost gospodarczy jest wynikiem działania różnych czynników i jego stymulowania nie można redukować do osiągnięcia wspomnianych dwóch celów makroekonomicznych. Zakładamy, że pierwszym etapem będzie zatem stabilizacja systemu finansowego, systematyczne obniżanie zadłużenia państwa przy maksymalizacji wydatków prorozwojowych, co w efekcie doprowadzi do wyjścia na szybką ścieżkę rozwojową. Nasze założenie oparte jest na zachowaniu zasady wyważenia stabilizowania finansów przy jednoczesnym zwiększaniu nakładów na szeroko pojmowane działania inwestycyjne. (...)”

Ruch Palikota

Łączny szacunkowy wpływ na finanse publiczne w latach 2012-2015, w warunkach cen i PKB z 2011 roku w mld zł

Na zielono propozycje, które poprawiają sytuację finansów publicznych, na czerwono propozycje które pogarszają sytuację finansów publicznych

Reforma podatkowa

(...) Podatek liniowy 3x18 Ten system jest przede wszystkim prosty i w tym tkwi jego siła. To jednocześnie element konkurowania z innymi krajami, gdzie obowiązują stawki liniowe. (...)

Ujednoczenie stawek PIT, CIT i VAT 3x18 - założono, że oznacza to jedną stawkę VAT, PIT i CIT. Ujednoczenie VAT na poziomie 18% zwiększy dochody budżetowe o ok. 15-16 mld zł. Wpływy budżetowe mogą być jeszcze większe (ograniczenie szarej strefy), ale należy pamiętać, że propozycja ta oznacza także wzrost VAT na żywność z 5% lub 8% do 18%. Likwidacja drugiej stawki PIT zmniejszy dochody budżetu o ok. 4,5 mld zł. Obniżenie stawki CIT z 19% do 18% zmniejszy dochody budżetowe o ok. 1,5 mld zł. Z programu RP nie wynika, czy przewiduje on są zmiany w ulgach podatkowych lub kwocie wolnej od podatku. Jeśli zlikwidowane zostaną także wszystkie ulgi podatkowe w PIT, dochody podatkowe wzrosną o dodatkowe 18-20 mld zł rocznie. Jeżeli zmiany wejdą w życie w 2013 roku, to do końca kadencji wpływy podatkowe wzrosną między 54 a 90 mld zł, zależnie od założeń dotyczących ulg. Prosty system podatkowy jednocześnie będzie sprzyjał wzrostowi gospodarczemu i ograniczeniu szarej strefy.

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie danych MF

54 - 90

Likwidacja finansowania Kościoła z budżetu

(...) Likwidacja finansowania Kościoła z budżetu, w tym likwidacja funduszu świadczeń kościelnych.. (...)

Likwidacja finansowania Kościoła z budżetu - wydatki budżetu państwa w 2010 r. na Fundusz Kościelny wyniosły 88,8 mln zł (czyli mniej niż jedną dziesiątą wspomnianego w programie wyborczym RP miliarda zł). To 82 proc. części budżetowej o nazwie „wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne”. Dodatkowo w 2010 r. utrzymanie przez MON ordynariatów polowych (katolickiego, prawosławnego oraz ewangelickiego) kosztowało 23,4 mln zł. W ramach realizacji obietnic wyborczych zlikwidowane zostałyby prawdopodobnie także liczne ulgi podatkowe dla duchowieństwa – duchowni płaciliby comiesięczny podatek dochodowy zamiast kwartalnego zryczałtowanego podatku. Według szacunkowych wyliczeń¹¹ obie grupy księży płacą ok. 63 mln zryczałtowanego podatku rocznie. Natomiast jeżeli byłiby objęci podatkiem dochodowym, płaciliby 229 mln zł podatku PIT rocznie. Z tego tytułu wpływy do kasy państwa zwiększyłyby się o 166 mln zł. Księża pracujący w parafiach odprowadzają składkę do ZUS we własnym zakresie, ale od zryczałtowanego podatku jest odliczana płacona dobrowolnie składka do NFZ. Gdyby każdy z 30 tys. księży samodzielnie płacił składkę do NFZ (243,39 zł miesięcznie w 2011 r.), państwo oszczędziłoby 88 mln zł rocznie. W przypadku 40% z ponad 40 tys. duchownych składki do ZUS i NFZ (w 2011 r. odpowiednio 597,37 zł i 243,39 zł z dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym) są całkowicie lub częściowo finansowane z Funduszu Kościelnego - całkowite finansowanie dotyczy misjonarzy i zakonnic klauzurowych (razem ok. 3,5 tys. osób), a częściowe, w wysokości 80%, dotyczy pozostałych ok. 12,5 tys. duchownych. Gdyby te osoby samodzielnie opłacały składki do ZUS i NFZ, państwo zyskałoby 136 mln zł rocznie. Całkowity zysk z samodzielnego płacenia składek do ZUS i NFZ przez duchowieństwo wyniósłby więc 224 mln zł.

Łącznie przychody sektora finansów publicznych wzrosłyby o ok. 502 mln zł rocznie, co w latach 2012-2015 da łącznie ok. 2 mld zł oszczędności. Ponieważ jednak wyliczenia oparto o informacje prasowe, należy

1-3

¹¹ Obecnie zarobki duchownych są trudne do oszacowania – według szacunków proboszcz zarabia od 2 tys. do 10 tys. zł (czyli średnio 6 tys. zł), a wikariusz od 580 zł do 4 tys. zł miesięcznie (średnio 2290 zł). Zryczałtowany podatek wynosi – zależnie od wielkości miejscowości – 384-1374 zł dla proboszczów (średnio 879 zł) oraz 242-446 zł dla wikariuszy (średnio 344 zł). W Polsce jest 30 tys. kapłanów i 10 tys. parafii, tak więc 10 tys. księży pełni funkcję proboszcza, a 20 tys. to wikariusze. Na podstawie tych danych można szacować, że rocznie obie grupy księży płacą 62,7 mln zryczałtowanego podatku rocznie. Natomiast w przypadku objęcia duchownych podatkiem PIT, przy ww. średnich wynagrodzeniach płaciliby oni 228,5 mln zł podatku od dochodów rocznie. (obliczenia własne na podstawie <http://gazetapraca.pl/gazetapraca/1,90439,4496388.html?as=2&startsz=x>, http://www.mf.gov.pl/_files/_podatki/od_osob_fizycznych/pit_2011/stawki_karty2011nowepkwiu.pdf)

założyć większy, bezpieczniejszy przedział potencjalnych oszczędności od 1 do 3 mld zł.

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie danych GUS, ZUS oraz informacjach prasowych

(...) Lekcje religii powinny ze szkół wrócić do kościołów. (...) już od razu należy wstrzymać płatności na rzecz nauczycieli religii. (...)

Likwidacja finansowania nauki religii z budżetu – W roku szkolnym 2009/2010 na wynagrodzenia dla nauczycieli religii kosztowały 1,1 mld zł¹² – a więc wycofanie religii ze szkół, postulowane przez RP, po uwzględnieniu inflacji pozwoliłoby oszczędzić ok. 1,2 mld zł. Łącznie przez 4 lata następnej kadencji dałoby to oszczędność rzędu 4,8 mld zł.

4,8

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie interpelacji poselskiej

Refundacja in vitro i antykoncepcji

(...) Finansowanie z budżetu liberalnej ustawy o in vitro. (...)

Według szacunku resortu zdrowia z 2010 r. koszt finansowania zapłodnienia in vitro z budżetu państwa wyniósłby od 0,091 do 0,375 mld zł rocznie w zależności od rodzaju stosowanej terapii hormonalnej przy szacowanej przez ministerstwo liczbie 10 tys. zabiegów rocznie¹³. Średnio jest to 0,23 mld zł rocznie. Jednak szacowana liczba zapłodnień in vitro już w 2009 r. zbliżała się do 10 tys. rocznie¹⁴. Można więc przypuszczać, że po ogłoszeniu refundacji sztucznego zapłodnienia przez państwo popyt na zabiegi podwoi się (szczególnie, że RP proponuje „liberalną ustawę”), a więc państwo będzie musiało wydać 0,5 mld zł w ciągu roku – a więc 2 mld zł w ciągu kadencji.

2

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie MZ

¹² <http://sejmometr.pl/interpelacja/txbWR/1>

¹³ <http://wiadomosci.wp.pl/kat,1342,title,Kopacz-ujawnila-ile-bedzie-kosztowac-in-vitro,wid,12823674,wiadomosc.html?ticaid=1d108>

¹⁴ <http://www.nieplodnosc.pl/artyku-y-i-wywiady/raport-o-rynku-in-vitro-cz2-statystyki-skuteczno-ci-leczenia>

(...) Dostęp o środków antykoncepcyjnych za darmo (...)

Szacunków kosztów dofinansowania hormonalnych środków antykoncepcyjnych na poziomie 20 proc. dokonała już partia Zieloni 2004 w roku 2006¹⁵, opierając się na statystykach, według których 9 proc. wszystkich kobiet w Polsce stosuje antykoncepcję hormonalną. Koszt takiego dofinansowania dla budżetu państwa wyniósłby 64,1 mln zł, czyli 75 mln zł w cenach z 2011 roku. Jednak Ruch Palikota proponuje całkowitą refundację środków antykoncepcyjnych, i to nie tylko hormonalnych. Całkowite finansowanie antykoncepcji hormonalnej wyniósłoby 375 mln zł rocznie, a więc 1,5 mld zł w ciągu kadencji Sejmu. Według różnych informacji prasowych¹⁶ rynek prezerwatyw w Polsce jest warty od ok. 120 do ok. 200 mln zł rocznie. Przyjmując wartość rynku 150 mln zł, koszt refundacji przez 4 lata wyniósłby około 0,6 mld zł.

Źródło: Szacunki własne FOR na podstawie Zieloni 2004 i informacji prasowych

2,1

Internet za darmo

(...) Dostęp za darmo do Internetu (...)

Budowa sieci opartego na falach radiowych bezpłatnego, ogólnodostępnego Internetu w Polsce to jednorazowy koszt około 2 mld zł¹⁷.

Źródło: informacja prasowa

2

¹⁵ <http://www.zieloni2004.pl/art-1784.htm>

¹⁶ http://hurtidetal.pl/article/art_id,530-61/lateksowy-biznes/, <http://rozum.salon24.pl/254408,spetani-lateksem>

¹⁷ <http://gospodarka.dziennik.pl/news/artykuly/131044,tani-internet-dla-calej-polski.html>

Likwidacja Senatu i ograniczenie liczby posłów do 360

(...) Likwidacja Senatu i ograniczenie liczby posłów do 360 (...)

W 2010 r. państwo przeznaczyło na Kancelarię Senatu niemal 162 mln zł. Natomiast uposażenie posła w 2010 r. wynosiło 9892 zł z wyłączeniem dodatków, a dieta parlamentarna 2473 zł. Państwo opłacało też posłom składki ZUS (można przyjąć średnio 3019 zł miesięcznie od uposażenia¹⁸). Poseł otrzymuje również 11 150 zł miesięcznie na prowadzenie biura poselskiego¹⁹. Suma tych kwot wynosi 26 534 zł miesięcznie, co daje 318 408 zł na posła rocznie. Gdyby posłów było o 100 mniej, fiskus zaoszczędziłby 31,8 mln zł rocznie. Podsumowując, można stwierdzić, że oszczędności wynikające z likwidacji Senatu i ograniczenia liczby posłów do 360 wyniosłyby 193,8 mln zł rocznie, a w ciągu całej kadencji parlamentu ok. 0,8 mld zł.

0,8

Źródło: obliczenia własne na podstawie <http://www.eksperttradi.tv/praca-i-kariera/jakie-sa-zarobki-poslow-i-senatorow,p277.htm>

Zmniejszenie wydatków na armię

(...) 1% (zamiast 2%) rocznie wydatków z budżetu na armię (...)

Założono, że w propozycji Ruchu Palikota chodzi o 1% PKB, a nie 1% wydatków budżetowych. Na wykonanie zadań związanych z obronnością kraju zaplanowano w ustawie budżetowej na 2011 rok wydatki w wysokości 27,5 mld zł, co jest zgodne z formułą zawartą w ustawie z dnia 25 maja 2001 roku o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu SZ RP (nie mniej niż 1,95% PKB roku przedplanowego). W kwocie tej jednak ukryte są wydatki na emerytury i renty wojskowe, wynoszące 5,7 mld zł²⁰, tak więc faktyczne wydatki na obronę narodową wynoszą 1,6% PKB. Realne oszczędności mogą więc wynieść ok. 0,6% PKB rocznie, czyli ok. 8,25 mld zł. Jeśli zmiany zaczną obowiązywać od 2013 roku, to do końca kadencji sejmowi wydatki publiczne łącznie będą niższe o niemal 25 mld zł.

25

Źródło: szacunki własne FOR

¹⁸ <http://www.calculla.pl/pl/zus>

¹⁹ <http://www.eksperttradi.tv/praca-i-kariera/jakie-sa-zarobki-poslow-i-senatorow,p277.htm>

²⁰ <http://www.bip.mon.gov.pl/pliki/file/budzet2011.pdf>

Połączenie KRUS i ZUS

(...) Połączenie KRUS-u i ZUS-u (...). Utrzymanie odmiennych stawek dla rolników nie musi oznaczać dwu oddzielnych administracji: dwu budynków w tym samym mieście, podwójnej liczby urzędników. To może przynieść oszczędności wielu miliardów rocznie. (...)

Połączenie KRUS i ZUS - w 2009 r. koszty działalności bieżącej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosły bez amortyzacji 3,9 mld zł²¹. W przypadku KRUS było to 411 mln zł²². Trudno przewidzieć, jakiego rzędu oszczędności może dać połączenie obu instytucji. Przy założeniu 10% oszczędności będzie to ok. 0,4 mld zł rocznie, przy założeniu 20% oszczędności będzie to ok. 0,8 mld zł rocznie, znacznie mniej niż zapisane w programie RP „wiele miliardów rocznie”.

1,2-2,4

Źródło: szacunki własne FOR

Obietnice o trudnym do oszacowania wpływie na finanse publiczne

Legenda: od kilku do kilkuset mln zł; kilka mld zł; kilkanaście mld zł i więcej

Potencjalne oszczędności

Wydłużenie wieku emerytalnego poprzez wzrost świadczeń za dłuższą pracę; Konieczne jest także ograniczenie uprzywilejowania służb mundurowych – ograniczenie emerytalnych przywilejów służb mundurowych przyniosłoby oszczędności, z których część ZUS mógłby przeznaczyć na wyższe świadczenia dla przechodzących na emeryturę osób z długim stażem pracy

²¹ http://www.zus.pl/bip/pliki/plan_finansowy2010.pdf

²² http://www.krus.gov.pl/fileadmin/moje_dokumenty/dokumenty/Finanse-2009/Rozliczenie_wydatkow_2009/Tabela_Nr_1_FER_2009.pdf

Potencjalne koszty

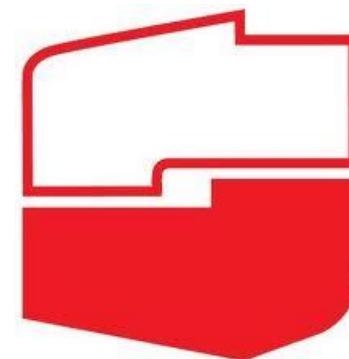

Wydatki związane z promocją naszego kraju za granicą: *Promocja Polski jest jednym z istotnych źródeł wzrostu, tymczasem traktuje się całkowicie nieprofesjonalnie.*

Proponowany 1% z budżetu rocznie na kulturę

Sojusz Lewicy Demokratycznej

Łączny szacunkowy wpływ na finanse publiczne w latach 2012-2015, w warunkach cen i PKB z 2011 roku w mld zł

Na zielono propozycje, które poprawiają sytuację finansów publicznych, na czerwono propozycje które pogarszają sytuację finansów publicznych

Infrastruktura

„Wypracowanie systemu finansowania programu budowy dróg i autostrad, tak aby zapewnić budżet dla realizacji programu na poziomie 30 mld zł rocznie i 6–7 mld zł na bieżące utrzymanie, w tym odnowy dróg i modernizacje.”

Inwestycje w budowę i remonty dróg i autostrad są wydatkami publicznymi charakteryzującymi się dużą zmiennością. W przyjętym w styczniu 2011 roku przez Radę Ministrów „Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2011- 2015” zaplanowano, że inwestycje drogowe finansowane zarówno ze środków publicznych jak i unijnych, będą małe i wyniosą odpowiednio 24 mld w

94,0

2012 roku i 10 mld w 2013. Nie ma informacji odnośnie planowanych wydatków w latach 2014 i 2015. Jeśli jednak założymy, że wydatki w latach 2014 i 2015 kształtowałyby się na poziomie 10 mld złotych, to propozycja SLD polegająca na zwiększeniu wydatków na budowę i modernizację dróg do poziomu 37 mld złotych rocznie oznaczałaby łączny wzrost wydatków publicznych w latach 2012 -2015 o ogromną kwotę 94 mld złotych.

Źródło: „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2011- 2015”, Ministerstwo Infrastruktury 2011.

„Wzrost nakładów na infrastrukturę kolejową, w ciągu roku do co najmniej 10 mld zł na inwestycje i 5 mld zł na utrzymanie, co umożliwi stopniową rewitalizację kolei.”

W „Wieloletnim Programie Inwestycji Kolejowych” z maja 2011 wydatki na utrzymanie infrastruktury w latach 2011-2015 której źródłem mają być środki publiczne, europejski i prywatne zostały zaplanowane na poziomie średnio 1 mld 345 mln rocznie. Wzrost nakładów na utrzymanie linii do 5 mld rocznie, oznaczałby wzrost wydatków publicznych w ciągu roku o 3 mld 655 mln zł w ciągu roku, oraz 14 mld 600 mln w ciągu całej kadencji 2012-2015.

Wydatki inwestycyjne zaplanowane są na poziomie średnio 8,5 mld zł rocznie. Wzrost wydatków inwestycyjnych w infrastrukturę kolejową do poziomu 10 mld rocznie oznaczałby wzrost wydatków publicznych w ciągu roku o 1,5 mld zł rocznie, oraz 6 mld złotych w ciągu całej kadencji 2012-2015.

Łącznie realizacja powyższych postulatów kosztowałaby polskich podatników około 20 mld złotych w ciągu całej kadencji 2012 -2015.

Źródło: „Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych” Ministerstwo Infrastruktury maj 2011 , str. 9 i 37.

20,0

Edukacja

„Edukacja przedszkolna jest prawem każdego dziecka. Dziś w przedszkolach brakuje miejsc dla pół miliona dzieci. Opowiadamy się za objęciem opieki przedszkolnej subwencją oświatową i uruchomieniem Narodowego Programu Budowy Przedszkoli. Konieczne jest zapewnienie każdemu dziecku bezpłatnego miejsca w publicznym żłobku i przedszkolu.”

Wedle danych GUS obecnie wychowaniem przedszkolnym objęte jest 500 tys. dzieci. Wedle danych OECD wydatki sektora finansów publicznych w Polsce na wychowanie przedszkolne wynoszą 0,3% PKB (OECD 2009). Postulowane podwojenie liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli kosztowałoby rocznie dodatkowe 0,3% PKB, czyli 4,8 mld złotych. W całej kadencji 2012 -2015 byłyby to dodatkowy koszt około 20 mld złotych.

20,0

Źródło: Szacunek FOR na podstawie danych OECD (2009).

„W każdej szkole zapewnimy opiekę medyczną nad dziećmi i młodzieżą, przywracając instytucję lekarza szkolnego jako konsultanta, pielęgniarkę i stomatologa.”

Sama budowa i utrzymanie gabinetów stomatologicznych we wszystkich polskich szkołach (28846 placówek) dla dzieci/młodzieży może kosztować budżet państwa od **18 do 34 mld zł** w ciągu kadencji 2012 – 2015 r.

18-34

Źródło: Szacunki własne FOR

Koszt funkcjonowania 28 tys. gabinetów opieki medycznej w każdej szkole zapewniających opiekę lekarza szkolnego, pielęgniarza/pielęgniarki oraz stomatologa w ciągu 1 roku składa się z kosztów wynagrodzeń netto oraz kosztów funkcjonowania. Dodatkowo musimy policzyć jednorazowy

19,0

koszt utworzenia i wyposażenia 28 tys. gabinetów medycznych

Wedle GUS (2010) średnie miesięczne wynagrodzenie netto w służbie zdrowie wynosiło w I połowie 2011 roku około 2400 złotych. Koszty wynagrodzeń trzech osób w 28 tys. gabinetach medycznych wyniosłyby więc około 2,5 mld złotych rocznie. Roczne koszty funkcjonowania (opłaty za media, produkty medyczne itd.) szacujemy na około 50 tys. złotych rocznie. Daje to 1,5 mld złotych rocznie. Dodajmy do tego jednorazowy koszt utworzenia 28 tys. gabinetów medycznych (wynajęcie i adaptacja lokalu, wyposażenie gabinetu) na poziomie około 100 tys. złotych, co wyniosłoby około 3 mld złotych. W sumie propozycja SLD w całej kadencji 2012-2015 kosztowałaby podatników około 19 mld złotych.

Źródło: Szacunek FOR na podstawie danych GUS (2010).

"Ustawowe uregulowanie zasad finansowania badań naukowych tak, aby nakłady na naukę i rozwój – zarówno z budżetu państwa, jak i z jednostek gospodarki narodowej – rosły systematycznie o 0,5% PKB rocznie, aż do osiągnięcia poziomu 3% PKB. Jednocześnie niezbędne jest opracowanie lepszego systemu podziału środków, przede wszystkim w drodze konkursów na projekty badawcze."

Obecne wydatki na badania i rozwój finansowane zarówno ze środków prywatnych jak i publicznych wynoszą około 0,68% PKB. Jeśli przyjmemy, że wzrost wydatków na badania i rozwój o 0,5 % PKB każdego roku w połowie wynikałby z większych inwestycji sektora prywatnego, a w połowie z większych inwestycji sektora publicznego oznaczałoby to wzrost wydatków publicznych każdego roku o 0,25% PKB. Łączny koszt w całej kadencji 2012-2015 to 35 mld złotych.

35,0

Źródło: Rocznik Statystyczny GUS 2010.

Polityka społeczna

"Wprowadzimy nowe świadczenie socjalne dla tych rodzin z dziećmi, które – ze względu na niskie dochody lub ich brak – nie korzystają z rodzinnej ulgi podatkowej."

SLD szacuje, że około 3,5 mln rodzin nie korzysta z ulgi rodzinnej ze względu na niskie dochody. Jeśli nowe świadczenie miałyby „kompensować” ulgę rodzinną wynoszącą 1000 złotych na każde dziecko i przyjmiemy za GUS, że średnia liczba dzieci na jedno gospodarstwo domowe wynosi w Polsce 1,7, to roczny koszt takiego świadczenia wyniósłby 6 mld złotych. Łącznie w całej kadencji byłby to koszt około 24 mld złotych.

24,0

Źródło: Szacunek FOR na podstawie danych GUS oraz liczb w programie wyborczym SLD.

„Zwiększenie nakładów na politykę wobec rodzin z dziećmi – docelowo zbliżenie ich do średniego poziomu w Unii Europejskiej.”

Wedle ostatnich dostępnych danych OECD, wydatki publiczne na politykę prorodzinną w naszym kraju wyniosły w 2007 roku 1,5% PKB. Średnie wydatki na ten cel w krajach UE wyniosły w tym czasie 2,2% PKB. Podniesienie wydatków na politykę prorodzinną do średniej UE kosztowałoby finanse publiczne 1 mld złotych rocznie. W ciągu całej kadencji oznaczałoby to koszt 4 mld złotych.

4,0

Źródło: OECD Family Database 2010.

„Zaproponujemy zmianę formuły „becikowego” – tak aby pomoc ta trafiała w większym stopniu do gorzej sytuowanych rodziców (projekty ustawy o „sprawiedliwym becikowym”).”

Jeśli założyć, że „nowym becikowym” objęte zostałyby około 20% z uprawnionych obecnie to zmiany te oznaczałyby oszczędności dla budżetu w całej kadencji 2012 - 2015 w wysokości około 1 mld złotych.

Źródło wyliczeń: Szacunek FOR.

1,0

„Opowiadamy się za zrównaniem wysokości zasiłków chorobowych: obecny stan, w którym tylko niektóre grupy zawodowe (np. prokuratorzy i sędziowie) otrzymują na zwolnieniu pełne wynagrodzenie jest niesprawiedliwy.”

Zakładamy, że SLD postuluje podniesienie wszystkim pozostałym grupom zawodowym zasiłków chorobowych do 100%. Wedle danych ZUS zwiększenie wysokości zasiłków chorobowych dla wszystkich pracowników z poziomu 80% wynagrodzenia do poziomu 100% kosztowałoby rocznie około 1 mld złotych. W całej kadencji 2012 -2015 byłby to dodatkowy koszt 4 mld złotych.

Źródło: Szacunek FOR, dane ZUS.

4,0

"Zwiększymy najniższe emerytury i renty. Zmodyfikujemy formułę corocznej rewaloryzacji emerytur i rent tak, aby największy proporcjonalny wzrost dotyczył najbiedniejszych gospodarstw domowych. W latach 2012–2016 zobowiązujemy się zwiększyć wydatki na najniższe emerytury i renty co najmniej o 1 mld złotych."

Łączny koszt w latach 2012 -2015 to około 800 mln złotych.

0,8

"Tworzenie systemowych zachęt do angażowania się mężczyzn w wychowywanie i opiekę nad dziećmi, np. poprzez „miesiące ojcowskie”, czy dodatkowe miesiące urlopu macierzyńskiego, będące swego rodzaju „nagrodą” za wykorzystanie części urlopu przez ojca."

Dodatkowy miesiąc urlopu macierzyńskiego lub ojcowskiego to koszt 100 mln złotych rocznie. Łączny koszt w całej kadencji 2012-2015 to 400 mln złotych.

Źródło : Szacunek FOR na podstawie rządowego uzasadnienia do ustawy zmieniającej Kodeks pracy w zakresie wydłużenia wymiaru urlopów macierzyńskich:

[http://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/605642C676BBAC75C12574B8004D197C/\\$file/885.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/605642C676BBAC75C12574B8004D197C/$file/885.pdf)

0,4

Służba zdrowia

"Sojusz Lewicy Demokratycznej proponuje wprowadzenie maksymalnego rocznego limitu wydatków na leki – po przekroczeniu, którego pacjent na podstawie przedłożonych rachunków będzie miał prawo ubiegania się o zwrot pieniędzy wydanych na zakup lekarstw. Osobom w najtrudniejszej sytuacji materialnej zostanie zapewnione wsparcie, jeżeli ich wydatki na leki przekroczą rocznie 500 zł."

Osobami najczęściej wydającymi na leki są osoby przewlekle chore. Leki dla osób przewlekle chorych są częściowo refundowane z budżetu państwa. Wedle danych Ministerstwa Zdrowia w 2010 roku polscy pacjenci dopłacili ok. 4 mld zł do leków refundowanych. Jak pokazują wyliczenia Banku Światowego (2010) udział wydatków na leki refundowane osób należących do dwóch najmniej zamożnych kwintyli w ogólnej licznie 4 mld złotych wyniósł 12%, co oznacza, że osoby należące do najmniej zamożnych dwóch kwintyli wydały na leki refundowane około 500 mln złotych. Kwota ta stanowi szacunek maksymalnej kwoty wydatków jaką poniósłby budżet w przypadku wprowadzenia dofinansowania do leków dla najuboższych. Kwotę minimalną można szacować na około 100 mln złotych.

Źródło: World Bank "Poland Public Expenditure Review Volume II: Background Papers" 2010 str.75-76.

0,1-0,5

Administracja

"Za jedno z najważniejszych zadań uznać należy powszechne przeszkolenie wszystkich urzędników wszystkich szczebli w dziedzinie obsługi komputera – tak, by wymiana informacji na drodze elektronicznej między wszelkimi urzędami rzeczywiście umożliwiła realizację zasady „jednego okienka” (korzystanie przez obywateli z bezpiecznego podpisu elektronicznego i załatwianie przez nich większości spraw urzędowych drogą elektroniczną, bez konieczności mitrżenia czasu w instytucjach)."

Jeśli założymy, że średni koszt szkolenia informatycznego wyniósłby 1000 złotych, a szkolenie objęłoby od 350 tys. do 400 tys. pracowników administracji publicznej, to jednorazowy koszt takiej reformy w całej kadencji 2012-2015 wyniósłby od 350 do 400 mln złotych.

Źródło: Szacunek FOR.

0,35-0,4

Kultura fizyczna

„Doprowadzimy do wzrostu wydatków na sport do poziomu 0.5% PKB w ciągu najbliższych 4 lat.”

Wedle danych GUS (2010) wydatki na kulturę fizyczną wynoszą wyniosły w 2010 roku 0,4% PKB. Podniesienie do poziomu 0,5% PKB oznaczałoby dodatkowy koszt 1,4 mld złotych rocznie. W sumie w całej kadencji oznaczałoby to 5,6 mld złotych większych wydatków publicznych.

Źródło: Rocznik Statystyczny GUS 2010.

5,6

System podatkowy

"Zlikwidujemy przywileje podatkowe dla najbogatszych. Według analiz Ministerstwa Finansów, budżet państwa traci rocznie ponad 65 mld złotych w wyniku stosowania 473 różnych przywilejów podatkowych w ramach podatku PIT , CIT , VAT , akcyzy i podatków lokalnych. Większość tych przywilejów nie spełnia zakładanych przez ustawodawcę celów, uprzywilejowując jedne branże kosztem drugich i pogłębiając nierówności dochodowe. Dokonamy więc pełnego przeglądu wszystkich ulg podatkowych pod kątem ich ekonomicznej i społecznej zasadności."

Łączna wartość przywilejów podatkowych oszacowanych przez Ministerstwo Finansów wynosi 65,9 mld zł (70 mld zł w cenach z 2011 roku). Najdroższe z punktu widzenia budżetu są ulgi w podatku VAT - ich wartość oszacowano na 34,2 mld zł. Jest to efekt objęcia części towarów i usług obniżonymi stawkami tego podatku. Spośród nich największą pozycję stanowi obniżona 7-proc. stawka VAT na usługi budowlano-montażowe w budownictwie mieszkaniowym kosztująca 8,9 mld zł.

Wartość ulg i przywilejów podatkowych w PIT oszacowano na 16 mld zł. Wśród ulg w podatku PIT najdroższe są ulga na dzieci w PIT - 5,6 mld zł oraz łączne opodatkowanie małżonków 2,7 mld zł. Ulgi w CIT kosztują budżet 7,6 mld zł, a ulgi w akcyzie 1,7 mld zł, zaś łączna oszacowana wartość preferencji w podatkach samorządowych to 6,3 mld zł.

W swoim programie wyborczym SLD stawia diagnozę, że system ulg podatkowych w naszym kraju nie spełnia swoich funkcji socjalnych i jest niesprawiedliwy. Według SLD z wielu ulg podatkowych

90-210

jak np. z ulgi na dzieci czy ulgi małżeńskiej korzystają tylko osoby zamożne, które osiągają określony wysoki dochód. Z tego też powodu z programu wyborczego SLD można wyczytać tezę, że system podatkowy sam w sobie jest nieefektywnym narzędziem prowadzenia polityki społecznej. Znacznie skuteczniejszy jest za to rozwój bezpośredniej pomocy dla osób ubogich za pomocą zasiłków socjalnych. Można więc założyć, że SLD, jak postuluje, zlikwidowałoby wszystkie ulgi jakie istnieją w podatku PIT, CIT czy podatkach lokalnych. Łączne oszczędności z takiej reformy systemu podatkowego przyniosłyby 31,6 mld złotych rocznie (w warunkach cen z 2009 roku), co po uwzględnieniu inflacji daje ok. 33,5 mld zł. Sceptycznie jednak należy się odnieść do likwidacji ulg w podatku VAT, ponieważ wzrost cen towarów i usług z obniżoną stawką VAT, w największym stopniu dotknąłby właśnie osoby ubogie, co stoi w sprzeczności z innymi propozycjami SLD i co najważniejsze z wizją polityki państwa zawartą w programie tej partii. Nie przesądzając jednak stopnia zaawansowania reformy podatkowej SLD, można przyjąć, że ta obietnica wyborcza przyniosłaby od 30 do 70 mld złotych rocznie oszczędności. Przyjmując, że wszystkie zmiany weszłyby w życie w 2013 roku, do końca kadencji daje to oszczędności od 90 do 210 mld złotych.

Źródło: „Raport o preferencjach podatkowych”, Ministerstwo Finansów i Bank Światowy, 2010.

„Modyfikacja podatkowej ulgi prorodzinnej, która w obecnym kształcie jest w istocie instrumentem służącym głównie zamożniejszym rodzinom.”

Gdyby prawo do ulgi na dzieci dotyczyło wyłącznie rodzin o niskim poziomie to oznaczałoby to oszczędności rządu około 3 mld złotych rocznie. W ciągu całej kadencji 2012 – 2015 oznaczałoby to oszczędności w wysokości 12 mld złotych.

Źródło: Szacunki FOR na podstawie „Raport o preferencjach podatkowych”, Ministerstwo Finansów i Bank Światowy, 2010.

12,0

„Efektywne opodatkowanie wyższego duchowieństwa (np. biskupów) zryczałtowanym podatkiem dochodowym od przychodów uzyskiwanych z tytułu pełnienia funkcji duszpasterskich. Obecnie tego rodzaju podatek dochodowy muszą opłacać jedynie proboszczowie i wikariusze.”

W ramach realizacji obietnic wyborczych zlikwidowane zostałyby prawdopodobnie także liczne ulgi podatkowe dla duchowieństwa – duchowni płaciliby comiesięczny podatek dochodowy zamiast kwartalnego zryczałtowanego podatku. Według szacunkowych wyliczeń obie grupy księży płacą 62,7 mln zryczałtowanego podatku rocznie. Natomiast jeżeli byliby objęci podatkiem dochodowym, płaciliby 228,5 mln zł podatku PIT rocznie. Z tego tytułu wpływy do kasy państwa zwiększyłyby się o 165,8 mln zł.

0,17

Pozostałe

"Będziemy dążyć do zapewnienia finansowania ze środków publicznych procedur zapłodnienia in vitro."

Według szacunku resortu zdrowia z 2010 r. koszt finansowania zapłodnienia in vitro z budżetu państwa wyniósłby od 91 do 375 mln zł rocznie w zależności od rodzaju stosowanej terapii hormonalnej przy szacowanej przez ministerstwo liczbie 10 tys. zabiegów rocznie. Średnio jest to 233 mln zł rocznie. Jednak szacowana liczba zapłodnień in vitro już w 2009 r. zbliżała się do 10 tys. rocznie. Należy przypuszczać, że po ogłoszeniu refundacji sztucznego zapłodnienia przez państwo popyt na zabiegi podwoi się, a więc państwo będzie musiało wydać 466 mln zł w ciągu roku – a więc 1,864 mld zł w ciągu kadencji.

1,8

"Zmiana systemu wspierania związków wyznaniowych i duchowieństwa ze środków publicznych. Należy znieść Fundusz Kościelny,.."

Wydatki budżetu państwa w 2010 r. na Fundusz Kościelny wyniosły 88,8 mln zł. W całej kadencji oznaczałoby to oszczędności rządu 340 mln złotych.

0,34

Obietnice o trudnym do oszacowania wpływie na finanse publiczne

Legenda: od kilku do kilkuset mln zł; kilka mld zł; kilkanaście mld zł i więcej

Potencjalne oszczędności

 „Obejmiemy ogólnym podatkiem dochody uzyskiwane w wysoko towarowym rolnictwie.”

 „Racjonalizacja zatrudnienia w administracji. Liczba pracowników zatrudnionych w urzędach administracji publicznej nieustannie rośnie. Zjawisko to powinno być monitorowane, należy przeprowadzić analizę zadań realizowanych na poszczególnych stanowiskach pod kątem zoptymalizowania struktury poszczególnych instytucji oraz racjonalnego wykorzystania ich potencjału kadrowego.”

 „Rozszerzymy bazę podatkową i zwiększymy skuteczność ściągania podatków.”

Potencjalne koszty

 „Również państwo powinno wziąć na siebie ciężar finansowania opieki lub organizowania opieki nad osobami starszymi. Jednym z rozwiązań jest finansowanie przez NFZ pielęgniarek rodzinnych działających na obszarach wiejskich.”

"Opowiadamy się za powszechnym systemem ubezpieczeń produkcji rolnej wspieranym z budżetu państwa. Pomoc państwa musi być ustanowiona na takim poziomie, aby polskim rolnikom rzeczywiście opłacało się wykupować ubezpieczenia rolne."

"Szeroka informatyzacja procesu edukacyjnego obejmująca szkolenia nauczycieli, doposażenie szkolnych pracowni komputerowych, darmowe zestawy edukacyjne, bezprzewodowy internet w każdej szkole."

"Zmniejszenie cen podręczników - darmowe zestawy podręczników w formie elektronicznej publikowane w Internecie przez MEN."

"Uzupelnimy ustawę o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych o grupy dotychczas w niej niesłusznie pominięte (m.in. pracownicy pedagogiczni OHP)."

"Będziemy dążyć do zwiększenia odpisu podatkowego na organizacje pożytku publicznego do 2%."

„ Zamierzamy wprowadzić mechanizm podwyższający emerytury i renty pobierane od wielu lat, bowiem różnica pomiędzy nowymi i dawniej przyznanymi świadczeniami pogłębia się dramatycznie."

"Uważamy, że wszystkie zalecane szczepienia ochronne powinny być prawem każdego dziecka, a nie luksusem, dostępnym tylko dla zamożniejszych rodziców."

"Objęcie dostępem do szerokopasmowego Internetu wszystkich gospodarstw domowych."

„Proponujemy wprowadzenie gwarantowanego minimalnego dochodu dla rolników."

"Zaproponujemy nowe rozwiązania prawne w stosunku do osób starszych – na przykład, minimalny dochód gwarantowany dla osób osiągniętych wiek emerytalny, lecz nieosiągających stażu emerytalnego."

Stosunek do deficytu sektora finansów publicznych

„Zdrowe finanse publiczne nie są celem w sobie, ale tylko środkiem do celu jakim jest szybki, stabilny i długofalowy wzrost gospodarczy, zmniejszenie nierówności dochodowych oraz wzrost jakości życia wszystkich Polaków. Można to osiągnąć poprzez wzrost wydatków na infrastrukturę, edukację, innowacje i kulturę, wzrost efektywności wydatków publicznych, bardziej sprawiedliwe rozłożenie ciężaru podatków i danin publicznych oraz finansowe wzmocnienie samorządów. Finanse publiczne powinny też wspierać rozkwit prywatnej przedsiębiorczości, w harmonii ze spójnością społeczną.”

Forum Obywatelskiego Rozwoju (FOR)

Al. J.Ch. Szucha 2/4 lok. 20, 00-582 Warszawa

tel. +48 22 427 40 10, fax +48 22 213 37 85

e-mail: info@for.org.pl

www.for.org.pl